

La trampa de l'euro
El fill de la doctrina neoliberal

A FONTS PÀGINES 1 a 3

Patricio Guzmán
“El documental és una interpretació”

MIRALLS | ENTREVISTA PÀGINES 4 i 5

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

d N257

18 de gener de 2012

www.setmanaridirecta.info · 1,70 euros

Marina Port Vell inicia les obres per fer un port de iots de luxe ‘en estudi’

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 10

L'empresa anuncia el progrés de les obres per a construir el “millor port de superiots del Mediterrani” mentre el Port de Barcelona afirma que només ha autoritzat tasques de millora

Vaga de fam per salvar la cooperativa del Parc Alcosa

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 12

SOS PARKE

La vaga de carcellers va suposar el tancament de cel·les

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 7

La població reclusa de Brians I i II L'va estar tot el dia tancada a les cel·les durant la vaga del 13 de gener.

La família Riera-Marsá és la propietària de l'edifici 18-N

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 9

Rebre el nom Nyala 2006 S.L. s'arriba a la família multimilionària Riera-Marsá. Se la coneix per les seves inversions immobiliàries, però també per les suposades obres benèfiques.

Dues dones tancades al paranimf de la Universitat de València han estat traslladades a l'hospital després de setanta dies de vaga de fam

Manuel Fraga, icona franquista i responsable dels assassinats de Gasteiz, mor impunement

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2 i 3

La mort de Manuel Fraga Iribarne el passat diumenge 15 de gener ha anat acompanyada de l'es-

pectacle de silencis i impunitats sorgides del frau de la transició. Davant un nou episodi d'oblit, amnèsia i desmemòria imposades, repassem la trajectòria de qui fou

ministre d'Informació i Turisme la dictadura franquista, peça clau en la violència repressiva i responsable directe de múltiples crims.

ROBERT BONET

, estirant del fil

ESTAT ESPANYOL · L'EXMINISTRE DE FRANCO VA SER UNA PEÇA CLAU DE LA DICTADURA I LA VIOLÈNCIA REPRESSIVA

Fraga 'nunca más'

El responsable directe dels crims de Gasteiz mor al llit amb total impunitat

David Fernàndez

estirantdelfil@setmanaridirecta.info

A ny 1963. Es fa un silenci i se sent un crit. Algú crida "Feixista!". Segons la crònica de l'època de Luís Ramírez a *España hoy*: "¡Fraga se abrió la chaqueta, sacó el pecho y contestó: ¡A mucha honra, gracias!". El dramaturg proscrit José Bergamín no el desdiu pas: "Durant la meua vida, he vist molta gent amb fama de feixista o que volia professar el feixisme, però només n'he conegut dos de veritat: un va ser José Calvo Sotelo, l'altre és Manuel Fraga".

A Europa, ho veuen pràcticament igual: "Escolti amb atenció, amic: vostè és bona persona, tant, que lllinda la ingenuïtat. *Monsieur Fraga* és un feixista, va néixer feixista i morirà feixista. I no obtindrà res dels gaullistes. Li diu algú que ha estat lluitant contra el feixisme tota la seva vida". Són paraules de Jean de Lipkowski, responsable d'Afers Exteriors de l'UDR francesa. Paraules citades per Jorge Vestrynge al llibre *Memorias de un maldito* (1999).

La Llei de premsa que va aprovar mantenia la fèrria censura posterior, els càstigs i l'obligació de respectar els principis del Moviment

La família de Luís Cernuda, el poeta que va immortalitzar els versos "recorda-ho tu i recorda-ho als altres" era del mateix parer. Quan, en plena dictadura, van demanar permís al ministre franquista perquè el poeta pogués assistir a l'enterrament de la seva mare des de l'exili mexicà, Manuel Fraga Iribarne els va etzibar: "¡Que se quede dónde está! ¡Ya tenemos bastantes maricones en España!". Poc abans, el 1962, va titllar les dones dels miners en lluita de la conca del Nalón d'Astúries de "polloses". Havien estat rapades a la caserna de la Guàrdia Civil, humiliades, passejades pels carrers de Langreo i reiteradament colpejades. Dos anys després, Fraga Iribarne dirigia la cínica campanya del règim *25 años de Paz*. També va

Manuel Fraga Iribarne, ministre d'Informació i Turisme de la dictadura franquista entre 1962 i 1969, va ser l'encarregat de la imatge del règim

aprovar la Llei de premsa, que aquests dies ha estat recordada com una gesta -comparada amb la de 1938-, que mantenia la fèrria censura posterior, la "consulta voluntària a les autoritats", els càstigs i l'obligació de respectar els principis fonamentals del Moviment.

De Palomares a Ruano

Després de l'abans, el 1966, el ministre estrella de Franco (1962-1969) va remullar els seus genitals nuclears a Palomares, després que un B-52 nord-americà perdés quatre bombes d'hidrogen vora la localitat d'Almeria. En banyador, però a quilòmetres d'on havien caigut els projectils, Fraga va anunciar *-inasequible al desaliento-* que no havia passat res de res. Però Palomares va ser l'accident nuclear més greu succeït mai a l'Estat espanyol: el 29% de la població va resultar contaminada per plutoni i amb seqüeles genètiques. De la mateixa manera que va estar contaminada de mentides, el 1969, la mort a comissaria del jove estudiant Enrique Ruano, detingut per repartir fulls volants de les Comis-

sions Obreres i que va inspirar la cançó "Què volen aquesta gent" de Maria del Mar Bonet. Fraga, màxim responsable de la propaganda i el maquillatge de la dictadura, va lligar curt la campanya de premsa impulsada per l'ABC -a través del periodista-policia Alfredo Semprún- per presentar-ho com un *suicidi*. El ministre va trucar personalment el pare de l'estudiant mort, el va amenaçar i li va demanar que abandonés qualsevol protesta tot recordant-li que encara tenia una altra filla de la qual preocupar-se. Quan ja se sap que la diferència entre màfia i feixisme és, precisament, que no n'hi ha. Aquell mateix mes de 1969, Fraga va posar rostre i veu a l'estat d'excepció que va omplir les presons de lluitadors obreres i activistes de l'oposició antifranquista i va multiplicar les denúncies per tortures.

Currículum de mort: de Granados i Delgado a Puig Antich

Fraga també es troba, segons totes les investigacions, rere la decisió d'executar els anarquistes Francisco Granados i Joaquín Delgado, assassinats amb el garrot vil rere

un judici de pantomima el 1963. Un crim que Fraga va justificar per ràdio i televisió, amb paraules potser no tan exactes com les que va haver d'escollar un reporter de Reuters el 20 de maig de 1974 a Londres. El periodista requeria a Fraga, nomenat ambaixador al Regne Unit el 1973, amb quina legitimitat es constituïria el nou govern. Sempre torrencial, forassenyat, va cridar: "¡Con la legitimidad de las metralletas!". Abans, el febrer de 1974, Fraga ja havia rebut el director d'una revista: "Usted no ha venido a verme; ha venido a interceder por Puig Antich". Obviament, Manuel Fraga no va moure un dit. El 1975, tampoc li va tremolar la mà ni el pols ni la veu quan un grup d'oposició va demanar a l'ambaixada londinenca que intercedís pels que serien els darrers afusellats del franquisme, militants d'ETA i del FRAP. El diàleg parla sol:

-Vostè, com a catedràtic, deu estar en contra de la pena de mort?

-A certa gent, jo no l'afusellaria; se l'hauria de penjar pels collons -va respondre Manuel Fraga Iribarne.

Màxim responsable de la matança de Gasteiz

El 3 de març de 1976, ja nomenat ministre de Governació de l'executiu protofranquista d'Arias Navarro, Fraga Iribarne va ordenar i comandar la repressió contra el moviment obrer autònom de Gasteiz, que va provocar la mort de cinc treballadors durant l'atac policial a l'església de Zaramaga, cossits a trets mentre se celebrava una assemblea oberta. Fraga, el ministre més actiu del franquisme sense Franco, va ser qui va ordenar el foc real, qui va popularitzar la maldestra dita *la calle es mía* i qui va manipular barroerament el relat dels fets.

Fraga va sostenir que "la responsabilitat íntegra es dels que continuen traient gent al carrer", però a la propagandística visita a l'hospital per veure els ferits no se'n va sortir pas. "Per què véns, per rematar-los?", va preguntar el fill d'un ferit. Un altre familiar li va tancar la porta. "Feixista", li criden, "fill de puta".

Uns crims que encara ressonaven el 2006, amb motiu del trentè aniversari dels assassinats impu-

> Tones de silenci, segrest de la memòria i menyspreu per als milers de persones represaliades de la dictadura franquista. Així es podria definir l'espectacle polític i mediàtic indecent que ha envoltat la mort de Manuel Fraga. Un tractament que ha tornat a palesar la vergonya i la impunitat sobre la qual es va edificar la transició política tot presentant-lo com a pare d'una democràcia que, durant anys, va combatre, reprimir i anihilar.

, estirant del fil

nes de Gasteiz. Aleshores, Lluís Llach –que va compondre “Campanades a mort” com a tribut a la gent assassinada– va declarar: “Tots sabem que allò va ser un acte de terrorisme d'Estat, executat per responsables ministerials encara vius, tots ho sabem perfectament (...) Per a nosaltres, mai no hi haurà transició fins que es demani perdó a les víctimes de Gasteiz; la nostra memòria els perseguirà per sempre més”.

Fraga va escopir: “El que no haya aprendido la lección de Vitoria... él verá lo que hace”

Ni abans ni després ni durant, Fraga no retrocedeix. Només tres dies després de la matança, en una roda de premsa, Fraga va aixecar el braç i va escopir: “El que no haya aprendido la lección de Vitoria... él verá lo que hace (...) El que quiera plantear la lucha, la tendrá. Con todas sus consecuencias. ¡Dejémos de pamplinas!”. I es va deixar de pamplines només dos mesos després, el 9 de maig a Navarra. Reincident en la violència estatal, van arribar els morts de Montejurra, l'intent de l'Estat franquista –amb Fraga ordint la trama ultradretana en connexió amb els serveis secrets– per llaurar la cultura del terror i desactivar els anhels del canvi polític i social que es covaven dins el carlisme autogestionari. El document F2428, encara classificat, esclareix que va ser el ministre de Governació, dirigit per Fraga, qui va finançar els assassins ultradretans. Fins i tot, concorre l'anècdota que el responsable de l'hotel on es van allotjar els altres la vigília dels fets va trucar a la Guàrdia Civil alarmat per la presència d'homes armats al seu establiment. Agents dels cos militars s'hi van personar per informar-lo que tot estava controlat.

Control, violència institucional i repressió salvatge contra els anhels de llibertat, encara ressona una altra cita bíblica del Fraga Iribarne de l'època: “El millor terrorista és el terrorista mort”. De clar raser hipòcrita, el 1983, Fraga va fitxar Rodolfo Eduardo Almirón, ultra de la sinistra Triple A argentina, com a cap de seguretat d'Alianza Popular. Res estrany: el 1964, Fraga s'adreçava per carta al seu “estimad amic Otto Skorzeny”, membre clau de les Wafen-SS hitlerianes, resident a Pollença (Mallorca) i directament vinculat a la xarxa Odessa de fugida d'antics dirigents nazis. Sense oblidar que Fraga va ser el responsable de la barroera descolonització de Gui-

nea Equatorial, les seqüeles sagnants de la qual encara perduren.

De Pinochet a Guatemala passant per Banzer

Franquista resistencial, fundador d'AP i del PP i, alhora, pare de la constitució, el temps mediocre de la farsa de la transició i el camuflatge de la reconversió no van pas arreglar res. Feixista de soca-rel, el 1986, va proposar una marxa sobre Gasteiz, a l'estil mussolinià de la marxa sobre Roma, per forçar un cop d'Estat. El 1999, va dir als militars guatemalencs responsables de 34 anys de genocidi: “Teniente Fraga a las órdenes de todos ustedes. En España, desde 1936 hasta la muerte del Generalísimo, transcurrió una transición social muy importante: la larga paz”. El 2000, va visitar l'exdictador bolivià Hugo Banzer i, a la sortida, va declarar: “M'honora mantenir una vella amistat amb el general, per qui sento admiració”. Tres dies més tard, va defensar Pinochet públicament. Sempre obertament oposat a l'esclariment del cas GAL, el 2002, en un documental sobre la guerra bruta al País Basc, va qualificar com a “moviment d'autodefensa” el terrorisme d'Estat amb connexió ultradretana (Batallón Vasco Español, ANE, ATE) de la transició política espanyola i va afegir, enigmàticament, que “tornaria a produir-se properament”. Quatre anys després, en una entrevista a *El País* del 30 d'abril de 2006, va afirmar que no es penedia gens de l'afusellament de Julián Grimau. Fraga va ser l'encarregat d'anunciar l'execució, va signar personalment la condemna –Franco ho va requerir a tots els ministres– i va

Va qualificar com a “moviment d'autodefensa” el terrorisme d'Estat

titllar el dirigent comunista del PCE com “ese caballerete”. No va ser l'única pena de mort que va signar assegut al Consell de Ministres de Franco, també va firmar les de l'anarquista Jordi Cunill i la d'Euleterio Sánchez *El Lute*, però finalment no es van arribar a consumar. De la nostra cultura i el nostre país, ja havia dit, el 1968: “Cataluña... la ocupamos en 1939 y estamos dispuestos a ocuparla tantas veces como sea necesario”. “Spain is different”, invocava Fraga com a ministre franquista de Turisme. I tan diferent. La seva mort i el funeral d'Estat que li han dispensat ho torna a demostrar. Lligada i relligada, enlloc la impunitat triomfa tant com a l'Estat espanyol. Enlloc.

MÓN · ARGENTINA INVESTIGA ELS CRIMS IMPRESCRIPTIBLES DEL FRANQUISME

Recorda-ho tu i recorda-ho als altres

ALBERT GARCIA

400 persones van celebrar amb cava la mort de Fraga a Canaletes

David Fernández
estirantdelfil@setmanaridirecta.info

Temps a contratemps, aquest mateix gener, la justícia argentina, a través de la magistrada María Servini, ha rebut noves dades en relació a les investigacions sobre els crims del franquisme que encapçala. La magistrada havia sol·licitat a l'executiu espanyol els noms dels ministres i caps de les forces repressives entre 1936 i 1977. L'Estat encara no ha respost, però, apel·lant als principis de justícia universal, la Comisión de Recuperación da Memoria Histórica da Coruña va lliurar, per voluntat pròpia, les dades referides a Manuel Fraga. A la documentació que s'ha facilitat, sintetitzen que “Manuel Fraga hauria de formar part de la causa que té oberta la jutgessa María Servini a l'Argentina per investigar els crims del franquisme, ja que, des del Consell de Ministres, va ser participi i còmplice de tota la política repressiva: afusellaments, empresonaments, camps de concentració, acomiadaments, exili, Tribunal d'Ordre Públic, greus violacions dels drets humans, expedients a periodistes, tancament de mitjans i assassinat de treballadors”.

La Galícia caciquista

Tot l'oblit que es pretén imposar no cap en una sola peça. Manuel Fraga Iribarne: tensor autoritari i dretà en la redacció de la sacrosanta Constitució, impulsor de la Galícia més caciquista i regionalista, apologeta de Franco, designador d'Aznar com a successor i adulator dels colpistes del 23F (“persones plenes

de bona voluntat”), constructor d'un sistema ferri de censura des de la Xunta de Galícia o ordidor de la corrupció en el vot de les immigrants gallegues dispersades pel món. Minimitzador de l'holocaust nazi, ferotge amb el feminisme i l'homosexualitat, comprador de doctorats *honoris causa* a universitats de països pobres, nombroses biografies –alguna immediatament retirada per les falsedats que incorporava– han provat de maquillar el seu passat i present, fins i tot el desastre del *Prestige* que va arruïnar la costa da Morte gallega. Autopresentant-se sempre com el tercer gran prohò del conservadorisme espanyol etern: Cánovas, Jovellanos i ell. Malgrat tot, la història concreta desbrossa la crònica d'un personatge que va esdevenir el darrer governant feixista d'Europa. Així ho categoritza el galleg Gustavo Luca de Tena, autor del lúcid *Retrato de un fascista*, publicat el 2002 per *Kalegorria*.

“Recorda-ho tu i recorda-ho als altres”, escrivia Cernuda. Un país amb memòria, avui, no recordaria amb lloes, cantarelles i elogis el nom sinistre del botxí que, alhora, era president honorífic del PP, pare constitucional i incontinent defensor de la legitimitat de les *metralletes* que també va guanyar la transició. “Fraga, passió per la llibertat”, ha dit Mariano Rajoy. Fasci i mentides a parts iguals. Un país que tingüés una mica de memòria vindicaria altres noms, tants encara... els que es van deixar la pell i la vida en la lluita antifranquista. Per començar, els dels cinc obrers assassinats impunement a Gasteiz: Pedro María Martínez

Ocio, Francisco Aznar Clemente, Romualdo Barroso Chaparro, José Castillo i Bienvenido Pereda. Les víctimes, encara bandejades, que van forçar els drets socials que avui ens prenen. Víctimes negades, silenciades, oblidades, tres cops assassinades ja: per les ordres de Fraga, per la transició de l'amnèsia i per l'oblit de la presumpta democràcia. L'any 2000, l'Estat que retribuïa Fraga com a senador va negar que els assassinats de Gasteiz fossin víctimes del terrorisme d'Estat. *Spain is different*.

Alternativa memòria contra el frau de la història oficial, el dilluns 16 de gener, els carrers de Barcelona, Lleida, Terrassa o Tarragona van acollir concentracions espontànies convocades a les xarxes socials. I no pas dedicades a la memòria de Fraga Iribarne, sinó a la memòria de totes les seves víctimes i per recordar, també, que Fraga no és pas la darrera icona del franquisme, perquè la darrera –encara– és el rei que Franco va nomenar rei.

Mentre Fraga mor al llit, les seves víctimes malden i perviuen cercant justícia, avui més que mai, ara mateix, contra l'horror de l'oblit, el desvergonyiment de la hipocrèsia i la crueltat de la impunitat. Amb Walter Benjamin cridant contra el vent: “Mentre ells continuïn guanyant, no se salvaran ni els morts”. I amb els versos del poema “Final!”, de Brossa, el 20N de 1975, ressonant per tot arreu: “Havies d'haver fet una altra fi/ et mereixies, hipòcrita, un mur a / un altre clos. La teva dictadura, / la teva puta vida d'assassí, / quin incendi de sang! Podrit botxí...”.

, impressions

Isabel Benítez · Assemblea de Treballadores Indignades de Sants
opinio@setmanaridirecta.info

La qüestió laboral al 15-M: el moviment es demostra caminant

MARTA VILCHES

silenci, entre allò dolent o allò pitjor) han creat un clima al si de les empreses (la majoria petites) de por, disciplina carcellera, d'aïllament i resignació davant la humiliació quotidiana. No en va el més del 60% de les persones dependents d'un salari no arribem als 1.000 euros (Agència Tributària, 2010); no en va l'any passat es van realitzar dos milions i mig d'hores extres gratis! (INE, 2010).

La resposta social i sindical encara no ha estat a l'alçada de l'escenari que se'ns ve a sobre

L'esquerra sindical, més enllà de la seva voluntat i de notables excepcions, no ha estat capaç d'integrar cabalment dins l'esquema de lluita sindical l'exèrcit de persones contractades per empreses de treball temporal, subcontractes, contractes fets al calor de les reformes laborals (que sempre s'han aplicat sobre les noves incorporacions) i, ni molt menys, el gruix de les persones llençades a l'atur en els darrers anys. Només el 15% dels treballadors i treballadores estan sindicats (Comissió Europea, 2007).

Les comissions laborals de les assemblees del 15-M ens ofereixen una oportunitat única de teixir vincles de solidaritat i de suport mutu més enllà de les divisions sectorials, sindicals i/o de categories que ens atorga la legislació

sindical vigent. Ens permet integrar i desenvolupar l'esperit d'unitat, d'autoorganització, sense mediacions però amb tots el suports que ens calguin, entre aturades, treballadores protegides per conveni, treballadores sense contracte (becàries, estudiants en grau i de cicles formatius), i treballadores que ni tan sols coneixen l'Estatut dels Treballadors, siguem d'aquí o de fora. Aquest és l'exemple de l'assemblea de treballadors indignats d'Expogrupos i de les treballadores d'INVIA, que han vingut a la comissió a demanar-nos suport per fer difusió de la seva vaga.

Davant la por a l'acomiadament, nosaltres aixequem la bandera del suport, l'autodefensa i la solidaritat mútues. I amb aquest esperit vam promoure la creació d'un espai democràtic i horitzontal on aplegar els esforços que ja ara, abans i després del 15-M, desenvolupem al territori l'esquerra sindical, els Punts d'Informació Laboral, les Oficines de Drets Socials i també nosaltres, treballadores indignades, sindicades o no. I, com a exemple de suport mutu, vam acordar donar suport a la lluita contra els acomiadaments a Caprabo i la lluita d'ITETE (subcontractada de Telefònica). Des de Sants, la nostra consigna és clara: si ens toquen a una ens toquen a totes, també a la feina; hem de portar les assemblees als centres de treball, hem de vehicular la solidaritat de dins cap a fora i entre nosaltres. Perquè la solidaritat no es declara: es practica.

A vuit mesos vista de l'esclat de les assemblees a les places, és evident que aquesta reclamació bàsica de democràcia de base, d'indignació i de prendre les regnes dels nostres destins no ha tingut un trasllat al si dels centres de treball o a l'àmbit de les lluites laborals.

Més de cinc milions de persones a l'atur, la successió de mesures que ens fan retrocedir encara més enllà del marc traïdor dels Pactes de la Moncloa: allargada de l'edat de jubilació, facilitats per als acomiadaments, naturalització de la temporalitat i del darrer contracte escombraria (426 euros

al mes, sense atur ni cap prestació); a més del degoteig sagnant d'ERO. La resposta social i sindical encara no ha estat a l'alçada de l'escenari que se'ns ve a sobre a la immensa majoria de nosaltres, a moltes de les quals ens fa por fer un pensament sobre els anys de cotització que tenim, si és que en tenim, ja que la inserció laboral amb contracte és una entelèquia per a la majoria de les persones de menys de 30 anys.

Encara que no falten veus que s'atreixeixen a menysprear o ignorar les assemblees populars, és més que evident que la majoria de les persones que s'apleguen a

les places per coordinar la lluita contra les retallades o els desnonaments no són cap altra cosa que treballadors i treballadores: ja estiguin a l'atur, treballin amb una beca, tinguin un contracte temporal, estiguin jubilades o siguin falsos autònoms i autònoms, tinguin o no papers. Precisament per això, a l'Assemblea de Sants comptem amb una Comissió Laboral o Assemblea de Treballadors i Treballadores indignades.

30 anys de traïció de burocràtic sindical i d'individualització d'aquestes lluites (via judicial) o d'esperpents "democràtics" (referèndums on escollir, en

Frederic Tort · Membre de la CUP de Blanes
opinio@setmanaridirecta.info

Pacte fiscal: una trampa per lligar-nos a l'Estat espanyol?

El 20 de novembre es van celebrar eleccions a l'Estat espanyol amb gir a la dreta, tant a l'Estat espanyol com arreu dels Països Catalans. Amb aquest panorama, el dia després de les eleccions el president de la Generalitat de Catalunya ens sorprèn amb un discurs triomfalista i ens informa que amb aquests resultats el poble ha donat el seu vist-i-plau a les polítiques de retallades socials del govern de CiU. I ens avança la seva proposta estrella per fer caminar el país cap a la plena

sobirania: el pacte fiscal. Un pacte que segons ell ens farà més lliures i progressar socialment i al qual, des d'ERC, veient els resultats electorals, ha faltat temps per oferir-se com a soci preferent. Malferim-nos. No tornem a caure al parany de la política del peix al cove.

Sota un vel de suposada bona voluntat i valentia política per plantar cara a l'espòli econòmic s'hi amaga una trampa per enfortir, sempre d'amagat i amb traïdoria, les cadenes que ens lliguen amb l'Estat espanyol. No hauríem

El que cal és valentia i coratge polític per garantir els drets socials i nacionals per al nostre poble

de fer el joc ni a CiU ni al pseudo-independentisme d'ERC que ara, per netejar la imatge de la

seva gestió als tripartits i la seva falta de projecte clar, s'aferra a CiU per vendre's com a garant de la lluita per la dignitat nacional. I qui sap si també negociant en el mateix paquet l'aprovació dels pressupostos de les retallades amb el govern.

Fem memòria, perquè aquesta jugada no és nova. Ja ens hi vam trobar en el seu moment amb l'aprovació de l'actual estatut d'autonomia que, suposadament, ens havia d'acostar al ple reconeixement com a poble i, a l'hora de

la veritat, ha esdevingut una eina que ens fa cada cop més dependents de l'Estat espanyol, legitimant i donant cobertura institucional a la nostra submissió.

El que cal és valentia i coratge polític per garantir els drets socials i nacionals per al nostre poble més que no pas negociar la submissió amb el botxí, perquè Espanya, com a tal, és irreformable. I els primers que hi han de creure son els càrrecs electes als parlaments autonòmics i als nostres ajuntaments.

Jorge Moruno Danzi · Sociòleg
opinio@setmanaridirecta.info

Defensa allò públic, cola't al transport!

Només cinc raons per a la defensa del transport públic: Primer, els precaris no paguem. En un estat on el salari mínim són 641 euros, on el 65% de la població cobra 1.000 euros o menys al mes, els i les precàries, no podem permetre'ns l'elevat cost del transport. La disparitat entre els salaris i el preu del bitllet és brutal, però ho és encara més quan ni tan sols està garantit el salari i la incertesa ens marca l'existència. Els precaris i precàries no sabem on estarem demà, o quan tindrem ingressos, però el preu del bitllet només puja sense atendre a les condicions de vida de la població.

La definició d'allò públic xoca amb l'actual estat del transport que en restringeix l'accés

Segon, colar-se és augmentar el salari: recuperem el que ens roben. El que ens roben a la feina, o amb la falta d'aquesta, els diners que no veiem perquè ETT i empreses ens parasiten, el podem recuperar, en part, no pagant el transport. Fins ara, la rebaixa massiva de salaris es compensava amb el miratge del deute. Aquesta fugida cap endavant s'esgota i la realitat ens revela com els precaris que som. Tractem de sobreviure amb un ingrés insuficient per viure: colar-se és augmen-

tar el nostre salari indirecte, és millorar la nostra qualitat de vida.

Tercer, moure's no és un luxe, és una necessitat: qui no pot fer-ho queda exclòs. En una societat connectada en xarxa com la nostra, la inclusió social té molt a veure amb l'accés a la mobilitat. Sense l'accés al transport garantit, augmenten les nostres papeletes de ser exclòs, de quedar-nos fora. Necessitem moure'ns per atendre totes les qüestions que ens concerneixen en el dia a dia, que cada vegada són més. No podem estar pendents d'evitar l'abisme de la marginalitat per la simple raó de no poder-nos moure. Rebutgem la idea de quedar-nos fora, desconectats de les oportunitats que ens ofereix el present.

Quart, treballem per a ells, consumim per a ells. Ens trobem davant la paradoxa que la gran majoria dels nostres viatges els fem per anar a treballar o per consumir. Un doble moviment. Empreses que s'allunyen de la ciutat pel preu del sòl, ens obliguen a desplaçar-nos lluny de les nostres llars. Ciutats que expulsen els seus ciutadans, també pel preu del sòl, ens obliguen a allunyar-nos d'elles per poder tenir una llar.

Les relacions socials tampoc s'escapen de l'ull que tot ho veu. Les ciutats s'han convertit en parcs temàtics. La idea o la imatge de màrqueting que produeix una ciutat, ens converteix en extres d'una pel·lícula on no ens paguen. Que ens moguem per qualsevol raó també genera

ambient; riquesa en els temps d'avui.

Cinquè, el transport és públic si tots i totes podem moure'ns. Parlar de transport públic és parlar del seu augment en l'accés al conjunt de la població. L'ingrés ja no pot ser la vara de mesurar de la prestació del transport. S'ha acabat la societat del treball, -que no dels diners. Els drets han de separar-se de la funció laboral per passar a ser drets de vida. No es pot parlar de democràcia, de transport públic, quan només el pot usar qui té un treball i la resta no pot fer-ho. La pròpia definició d'allò públic, entès com a recurs comú de totes les persones per a totes les persones, xoca amb l'actual estat del transport que en restringeix l'accés.

. EN CALENT

“L'església, com a institució, no és precisament pobre”

Antonio Pérez Solís és president de l'Associació Valenciana d'Ateus i Lliurepensadors

Una església i les seves confraries s'ha de finançar amb les aportacions dels seus feligresos i socis o confreres. Si, amb aquestes aportacions, poden adquirir les propietats que considerin necessàries, res a objectar. Si l'arquebisbe de València o la Confraria de S. Vicent Màrtir volen adquirir La Roqueta, que la comprin i compleixin amb la seva necessària conservació. L'ús que donin a la propietat no podrà ser criticat si es preserva el seu valor històric. Però que no empobreixin més el patrimoni comú dels valencians i les valencianes amb peticions de finançament. Estem en un moment econòmic de retallades i estrènyer-nos el cinturó; s'apliquen retallades cruels en sanitat i d'altres en allò impor-

tant, l'educació. Al mateix temps, ens trobem amb tants i tants diners gastats en restauració del patrimoni eclesial. Fins quan durarà això? El que ens crida l'atenció és el fet que, entre les noves mesures del govern per a disminuir el déficit públic, no s'hagi tocat cap de les partides corresponents a l'Església, ni s'hagi procedit a la denúncia del Concordat amb la Santa Seu, el cost de la qual excedeix els 10.000 milions d'euros anuals, després de la generosa revisió que va fer l'anterior govern. L'església, com a institució, no és precisament pobre, però és que si, a més, l'Església Catòlica, a través de les seves organitzacions civils, accedeix gratuïtament a nous béns comuns, l'escàndol pren proporcions de sarcasme.

. CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Carta al nou ministre de Defensa

Cecili Buele i Ramis, Palma

Sr. Pedro Morenés Eulate

É, a través dels mitjans de comunicació, que ha estat nomenat ministre de Defensa. Els mitjans informen sobre vostè dient que “actualment dirigeix la filial espanyola de l'empresa europea de míssilsMDBA i, des de fa poques setmanes, Seguribérica, la firma que presta seguretat als tonyinaires espanyols que feinegen a l'Índic. També informen que vostè fou conseller i, fins fa un mes, representant de l'empresa Instalaza SA, fabricant de bombes de dispersió fins el 2008 i que van ser usades per les forces lleials a l'exlíder libí, Gadafi, contra la població civil, segons va desvetllar el diari estatunidenc *The New York Times*. És a dir, que vostè ha tingut i té interessos personals, de tipus econòmic, en els conflictes armats. Amb el més gran respecte cap a vostè com a persona i com a càrrec públic li demano que dimiteixi de forma immediata. Calculo ja que no farà aquest pas que, segurament, moltes altres persones també li demanaran, i suposo també que voldrà justificar-se davant l'opinió pública dient que ve a sanejar els comptes de Defensa i el seu colossal deute d'uns 30.000 milions d'euros. Però, al marge de les possibles justificacions polítiques (que tampoc comparteixo), la seva posició és més que fràgil. Sí, la responsabilitat del seu nomenament és del sr. Rajoy, de manera que aquesta fragilitat l'afecta encara més al nou president que a vostè, és cert. Estic convençut que molts milions de ciutadans que vam dir “no a la guerra” el 2003, quan el PP parlava de suposades armes de destrucció massiva a mans de Hussein, desaproven i lamenten profundament el seu nomenament com a ministre de “Defensa”. Promourà vostè, des del ministeri, els objectius de pau i de solidaritat internacional o es dedicarà a vetllar pels interessos de les fàbriques d'armament? Com a persona que treballa en grups de noviolència, no surto, de moment, de la sorpresa i de la indignació.

Mossos d'Esquadra

Arnau López i Andreu, Terrassa

Que la prepotència policial és el pa de cada dia ja quasi bé ningú ho dubta. Que aquesta prepotència s'ha endut en pocs mesos dues persones a Manresa és esgarriós i indignant si hi sumem, a més, el silenci institucional i mediàtic. Que amb aquesta realitat anem donant lliçons de democràcia a altres pobles és hipòcrita. Però sense menystenir aquestes circumstàncies, vull parlar de la realitat amb la que em trobo a la meua feina diària, on també pateixo la prepotència dels Mossos d'Esquadra. Treballo amb menors estrangers tutelats per la Generalitat (DGAIA) i, no pocs cops, m'han parat els Mossos amb actitud de *cowboys* de l'Oest, sense atendre ni a la realitat dels nois amb els que treballo, indocumentats, ni a les meves explicacions sobre el que estàvem fent pel carrer. Si aquesta és la manera de demanar una “integració a la societat de rebuda”, no vull ni imaginar-me què passaria en el cas contrari.

. EDITORIAL

Cinc obrers morts i un feixista

La mort de Fraga i la indecent enginyeria mediàtica i política per imposar tones de silenci, amnèsia selectiva i oblit teledirigit sobre la seva implicació directa en la cruel nit de la dictadura franquista ha tornat a posar de manifest el fals conte de fades i el frau de la transició política. L'estafa de voler passar pàgina sense llegir-la i ni tan sols deixar-la escriure. La lluita contra el poder, deia Kundera, és la lluita de la memòria contra l'oblit. I aquests dies, la guàrdia de *corps* del sistema ha adduït, com a única excusa, el respecte al mort. Un argument banal. Qui ha respectat, aquests dies, Granado y Delgado, Puig Antich, Ruano, Grimau, els cinc de Gasteiz, els dos de Montejurra? Qui? En 48 hores a penes, hem reviscut l'anomalia espanyola de la impunitat feta llei: la mateixa que

presenta el botxí pràcticament com un heroi. Però, de totes les mentides abocades aquests dies, de la mixtificació i l'adulteració salvatge d'una història reiventada, la més severa i colpidora és la que ha proclamat Fraga com a *pare constitucional* de la democràcia que sempre va combatre. La memòria que crema crida, però, tot el contrari: l'única maternitat de la minsa democràcia que tenim és, precisament, de totes les seves víctimes. Ho diem categòricament. Nosaltres, nosaltres mateixes, que no oblidem que som els fills i les filles de les que van perdre la guerra civil. Les filles de les obreres que Fraga mai no va poder matar. I si les nostres mares ho van cridar ara fa 35 anys, nosaltres ens ratifiquem en la cadena de lluita de les que ens van precedir: fins en la mort et perseguiran les nostres memòries.

. PENSEM, DONCS EXISTIM

Reduir les desigualtats per recuperar la legitimitat

Roger Costa Puyal
directa@setmanaridirecta.info

Els *subidons* de sinceritat mai deixen de sorprendre'm, rotllo Rastani. El dimecres passat, vaig trobar una d'aquestes perles a les pàgines d'opinió d'*El Periódico*. Era un article d'un professor d'ESADE que parlava de la necessitat de reduir les desigualtats socials, que s'accentuen en aquesta època de crisi. Però el problema, per a aquesta eminença que instrueix els futurs membres de la classe dominant, no eren les desigualtats en si mateixes. No era ni tan sols qüestió de reactivar l'economia. Era un article de política, no d'economia. El problema era la ingovernabilitat. L'augment de les desigualtats fa aflorar la consciència que aquestes existeixen entre la gent i

la necessitat de lluitar per reduir-les: més desigualtats socials, més ingovernabilitat. Parlava d'una manera freda i científica, sense que li importés en cap moment això de les desigualtats, si no és perquè afectava la qüestió de la ingovernabilitat. Deia literalment: "La gestió de la recuperació [de la legitimitat] obliga els governs a construir i posar en pràctica una agenda vigorosa de reducció de la desigualtat. Sense ella, la confiança social es seguiria deteriorant i les reformes estructurals que necessitem patiran un dèficit de legitimitat que podria acabar per fer-les inviables". No s'estan de res, els tecnòcrates neoliberals, sinceritat i cara dura... i, a més, si ho diuen ells, segur que es farà. Ara bé, tindran feina per maquillar la situació, si tenim en compte les xifres que dona la revista *For-*

bes per al 2011. Són per fer quelcom més que indignar-se: el nombre de les persones més riques del món (a partir de 1.000 milions de dòlars) ha pujat respecte l'any passat, arribant a 1.210. El mexicà Carlos Slim és el primer amb 74.000; Amancio Ortega, el setè amb 31.000 i els deu primers sumen 406.100. Per comparar, el cost dels tristament famosos Objectius del Mil·lenni és de 300.000. A la llista hi ha 14 persones de l'Estat espanyol. El barceloní Isak Andic és el segon que hi apareix (en el lloc 159) i el valencià Juan Roig el cinquè (en el 353). D'altra banda, l'ONU diu que la meitat més pobre del planeta es reparteix l'1% de la riquesa mundial mentre el 10% més ric en posseeix el 85%. El 40% restant ens repartim un 14%. Al professor d'ESADE no li agradaran aquestes xifres.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana ha estat molt intensa a la DIRECTA. El divendres, vam fer un DAFO (debits, amenaces, forteses i oportunitats) per començar a veure com podem millorar l'organització i l'economia del projecte. El primer que vam veure és que no hem arribat ni de lluny al topall de les nostres possibilitats i que cal destinar molts més recursos humans a la difusió i a la tasca comercial del setmanari. El problema és que no trobem gent per fer-ho. Així doncs, ja ho sabem, si voleu col·laborar a fer que aquest projecte tiri endavant i en teniu ganes, ens podeu venir a ajudar en aquests àmbits, és el que ens fa més falta. D'altra banda, el dissabte vam *estripar* els continguts de la DIRECTA. Va ser una sessió molt instructiva durant la qual vam veure els mals que patim en aquest sentit. Vam veure que hi ha temes, com la vellesa, que no toquem pràcticament mai i temes, com la repressió, que tractem d'una manera massa difícil de digerir per a molta gent. Vam veure que anem per molt bon camí, però que encara queda molt i molt per millorar. Bé, això és el que intentem fer cada dia. De moment, fins la setmana que ve. Salut!

. EL RACÓ IL·LUSTRAT

CARLOS VILLAFRANCA

. FE D'ERRADES

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info - directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
RECOEIXEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
- Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

- Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.
Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

· Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
· El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info - edicio@setmanaridirecta.info - video@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info - il·lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info - distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info - administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estirant del fil | David Fernández Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez Quaderns d'Illacrua | quadernsillacrua@setmanaridirecta.info Roda el món | Laia Gordi, Ana Paola Van Dalen i Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Marc Torras Expressions | Manel Ros i Anna Pujol Reig Agenda directa | Arnau Galfí i Muriel Comas La indirecta | Mar Vallecillos i Jordi de Miguel FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Eulàlia Corbella i Alba Teixidor CORRECCIÓ: Laia Bragulat EDICIÓ: Xavi Martí COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ: Lèlia Becana SUBSCRIPCIONS: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond i Estel Barbé

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 17

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDÀ: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONES NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MAREMNE: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONES: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terrespontent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

, així està el pati

Panorama comunicatiu a l'Estat espanyol | PÀG. 8

Retallades sanitàries al Camp de Tarragona | PÀG. 11

Okupen un habitatge a Caldes de Montbui | PÀG. 11

Nova agressió a la comissaria de La Rambla | PÀG. 12

CATALUNYA · LA POBLACIÓ RECLUSA PATEIX LES CONSEQÜÈNCIES DE L'ATURADA DELS CARCELLERS I LES CARCELLERES

Els Mossos protesten per les retallades mentre vigilen el funcionariat que fa vaga

Agents de la policia catalana es tanquen a cinc comissaries mentre uns 500 antidisturbis es despleguen als centres penitenciaris per controlar la vaga convocada el 13 de gener

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

La màxima de *jo només obeixo ordres* s'ha fet més difícil d'entendre aquesta setmana durant les mobilitzacions del funcionariat de presons i del cos de Mossos d'Esquadra. Desenes d'agents de la policia catalana es van tancar, el 13 de gener, als accessos de les comissaries de la plaça d'Espanya de Barcelona, Badalona, Cornellà de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat i Lleida, entre altres indrets, com a mesura de protesta davant les retallades de sou del funcionariat públic. A la mateixa hora, més de 500 agents

Als centres penitenciaris de Brians no es van obrir les portes de les cel·les durant tota la jornada del 13 de gener, fet que va generar indignació entre les recluses

antidisturbis dels Mossos es van desplegar al voltant dels principals centres penitenciaris catalans per controlar la vaga del funcionariat de presons, que també protesten per les retallades que afecten les seves condicions salarials. La majoria de la gent present a les dues mobilitzacions es va

Concentració de funcionàries de la presó de Quatre Camins celebrada el 14 de gener

limitar a parlar de l'afectació dels plans del govern sobre els seus sous i van evitar fer una anàlisi més global de les retallades de CiU, que fins ara havien comportat mobilitzacions prou sonades als sectors de la sanitat i l'ensenyament. En aquests dos últims casos, les professionals afectades han comptat amb la complicitat de sectors amplis de la societat, que en molts casos s'han organitzat en assemblees d'usuàries i han ocupat centres d'atenció primària i hospitals i, fins i tot, s'han viscut vagues de fam en defensa dels serveis públics. Els Mossos d'Esquadra i el funcionariat de presons,

però, s'han manifestat tots sols, sense suports externs ni complicitats ciutadanes.

Tensió i malestar entre la població reclusa de Brians

La plantilla de les presons catalanes va fer plantades a les portes dels centres de Quatre Camins (la Roca del Vallès), Brians I i II (Sant Esteve Ses Rovires) i Tarragona el 13 de gener. L'objectiu era forçar una negociació amb la Direcció General de Presons perquè es mantinguin les seves condicions salarials. Ramon Parés, en representació de la Generalitat, ja ha deixat clar que "no hi ha res més per ofe-

rir". Sembla que el conflicte està enquistat. Mentre centenars de funcionaris i funcionàries esperaven durant hores a les portes dels centres, els furgons policials vigilaven els accessos i unes poques desenes de funcionàries s'encarregaven del control de les galeries. Tot plegat va fer que, als centres penitenciaris de Brians, no s'obrisin les portes de les cel·les durant tot el dia, fet que va generar indignació entre la població reclusa. A l'exterior, alguns carcellers i carcelleres van modificar antigues pintades anticarceràries ubicades al voltant del recinte amb esprais i, allà on deia "Pres@n lliuita", hi

va acabar dient "Presons en lluita". A la presó de Wad-Ras, el funcionari també va fer pintades als murs del centre, amb la complicitat evident dels Mossos d'Esquadra, ja que una d'elles es va fer a la torre de vigilància de l'edifici.

Els sindicats de Mossos es treuen la careta

Els principals representants dels sindicats de Mossos van pensar que, per forçar una negociació amb Felip Puig, seria bona idea modificar la llengua vehicular amb que s'adreçaven als mitjans de comunicació i a la població: només parlarien en castellà. Però de seguida es va desencadenar una allau de crítiques. Des de Vilaweb fins a la Plataforma per la Llengua, passant per nombroses veus de la lluita antifranquista, van comparar la decisió de la policia catalana amb les actuacions que es produïen durant el franquisme.

Els artífexs d'aquesta estratègia tan desencertada van ser Valentín Anadón (UGT), Toni Castejón (CCOO) i David Miquel (SPC). Algunes informacions periodístiques expliquen aquesta postura amb el vincle d'alguns d'aquests dirigents amb Ciudadanos, el partit d'Albert Rivera. En aquest sentit, cal recordar que no és la primera vegada que aquests dirigents defensen tesis sense cap mena de sentit comú. Ara fa un any, Toni Castejón i Valentín Anadón van afirmar que era lògic que algunes vianants haguessin perdut un ull si es posaven enmig de la trajectòria de bales de goma llançades pels efectius escopeters de la policia catalana.

, així està el pati

ESTAT ESPANYOL · ELS ACOMIADAMENTS I LA DESAPARICIÓ DE MITJANS MARQUEN EL FUTUR DEL SECTOR COMUNICATIU

El tancament de rotatius dibuixa un escenari amb menys pluralitat informativa

Marc Font
redaccio@setmanaridirecta.info

La davallada publicitària, la caiguda de les subvencions i les subscripcions institucionals, la minva de les vendes -en general- i la progressiva pèrdua de prestigi han deixat els mitjans del país en la situació més complicada que es recorda. Des de l'any 2008, el nombre de periodistes a l'atur als Països Catalans s'ha triplicat i, actualment, s'apropa a la xifra de 2.200, gairebé el doble que a finals de 2010, segons les dades de l'*Informe Anual de la Profesión Periodística*, elaborat per l'Asociación de la Prensa de Madrid i que no inclou les persones acomiadades des de l'octubre passat. Tot i que tothom està rebent, inclosos els mitjans públics, el sector més colpejat és la premsa en paper, que suma més de 700 professionals sense feina, bona part de les quals (424) treballaven al Grup Zeta -sobretot a *El Periódico*-, a Hermes Comunicacions (més de 140) -l'editora d'*El Punt/Avui*- o al Grup Godó (125), concretament, a *La Vanguardia*.

Als Països Catalans, en aquests moments, el nombre de periodistes a l'atur s'apropa als 2.200

Encara que cada cas presenta les seves particularitats, el secretari d'organització del Sindicat de Periodistes de Catalunya (SPC), Quico Ràfols, en unes declaracions a la DIRECTA, apunta que moltes empreses "han perdut la informació com a element referencial i s'han dedicat altres coses", fet que s'accentua en el cas de la premsa de paper, on es "viu amb més intensitat la pèrdua de l'aposta per la informació". D'aquesta manera, el públic lector s'ha trobat amb productes "que no li interessaven, perquè no són fiables o creïbles", en paraules de Ràfols.

La casuística és variada, des dels diaris que formen part d'un gran holding de comunicació, dins el qual no són, ni de bon tros, l'element més important de negoci -casos d'*ADN* o *Público*-, fins als que són el buc insignia de grups molt més petits, com el mateix *El*

Jaume Roures encapçalant el conglomerat Mediapro

José Manuel Lara Bosch controlant el Grup Planeta

Punt/Avui o el lleidatà *La Mañana*.

El mes de desembre es va confirmar el tancament del diari gratuït *ADN*, pertanyent al Grup Planeta, controlat per la família Lara. El factòtum del holding, José Manuel Lara, no va acabar d'apostar per un producte que, tot i tenir un nivell de qualitat probablement superior, mai no va arribar a tenir la difusió dels seus competidors directes, *20 Minutos* i *Qué!* La decisió de Planeta va deixar 60 persones sense feina. Desenes d'editorials de llibres, cadenes de televisió -com Antena 3-, revistes o llibreries són les àrees de negoci més importants d'un grup que, tot i que també controla *La Razón*, no té la premsa diària com a pota bàsica del seu negoci.

Mediapro, a través de la seva filial Mediapubli, és l'editora del diari *Público*, que des que va aparèixer, el 2007, ha patit diverses retallades de plantilla. Actualment, el rotatiu del conglomerat encapçalat per Jaume Roures es troba en concurs de creditors (l'antiga suspensió de pagaments) i, si no capta nou milions d'euros durant les properes setmanes, desapareixerà. Com passava en el cas d'*ADN* i Planeta, *Público* -tot i la importància estratègica- no és la principal via d'ingressos de Mediapro, molt més abocada al negoci audiovisual. La crisi està colpejant tot el grup, però Roures, com Lara, prefereix deixar caure el diari abans que les altres branques del grup de comunicació.

Pagar-se a si mateix

Hermes Comunicacions, l'empresa editora d'*El Punt/Avui*, acaba de pactar una nova retallada de plantilla, aquest cop a través d'un expedient de regulació d'ocupació (ERO) forçós, el primer en la història del grup. L'acord, que en el moment de tancar aquesta edició encara no s'havia signat, suposarà l'acomiadament de 49 persones, 41 corresponents a *El Punt* i vuit de l'antic *Avui*. A més, les antigues treballadores de l'*Avui* que quedin patiran una rebaixa de la nòmina d'entre un 30% i un 40% per equiparar-se a la retribució de les professionals d'*El Punt*. En cinc anys, Hermes haurà passat de mig miler de treballadores a 250, tot i l'adquisició de l'*Avui*, a finals de 2009, bàsica-

ment a través de diversos processos de baixes incentivades.

Fonts de la plantilla consultades per la DIRECTA admeten que la nova tisorada afectarà la qualitat del diari. "Els propietaris volen la millor qualitat al mínim cost, però tots estan apostant per retallar la despesa, en comptes de buscar fórmules per augmentar els ingressos", comenten les fonts, que afegeixen que el rotatiu necessitaria una injecció de capital per rellançar-se. En aquest sentit, l'entrada d'un nou inversor sembla complicada, atès que el màxim accionista actual, Joan Bosch i Roura, no té intenció de vendre un mitjà que li garanteix una influència important, sobretot a les comarques gironines.

Vinculat a la indústria càrnia, Bosch és un dels blancs de les crítiques de les treballadores del grup, que s'estan mobilitzant a les xarxes socials a través de la plataforma Salvem El Punt Avui. Entre d'altres aspectes, denuncien que cada mes es paguen 25.000 euros pel lloguer de l'edifici modernista de La Farinera, la seu gironina d'Hermes, malgrat que l'immoble és propietat del mateix Joan Bosch, que, mentrestant, va aprimant l'estructura d'un rotatiu que ha tingut problemes per pagar la nòmina del desembre a les treballadores i els treballadors.

El panorama encara és més fosc pel Grup Dalmou Multimèdia. Els germans Dalmou van ser els encarregats de liquidar *El Diari de Barcelona* en la seva darrera etapa -a principis dels anys 90-, ara, tot apunta que hi afegiran el tancament de *La Mañana*, el seu primer rotatiu, a banda de la televisió homònima i l'empresa d'arts gràfiques on van començar a bastir el seu imperi i d'on provenia, històricament, el seu gruix d'ingressos. Si el proper mes de març no han trobat cap compradora, el grup s'encaminaria, probablement, a la dissolució. De moment, el diari lleidatà ja ha acomiadat nou persones -entre les quals hi ha el director- i acumula impagaments de nòmines d'unes empleades que, segons denuncien, reben part de la retribució en negre, exemple clar d'una gestió poc modèlica.

Tot plegat ens aboca a un panorama en què, probablement, només quedaran tres o quatre grans diaris, amb la pèrdua de pluralitat que això suposa. Segons Quico Ràfols, però, les periodistes també han de fer autocrítica perquè elles mateixes, ja sigui per "comoditat o precarietat", han oblidat que "la informació és el més important".

, així està el pati

BARCELONA · LA NISSAGA RIERA-MARSÀ ES TROBA DARRERE EL DESALLOTJAMENT DE L'EDIFICI 18-N

Una família rica, set famílies pobres

Marc Rude
redaccio@setmanaridirecta.info

En el marc d'una convocatòria de l'Assemblea Indignada de Sants, el 18 de novembre passat, un grup de persones es va apropiari d'un edifici buit al barri d'Hostafrancs per destinar-lo a proporcionar un sostre a famílies sense recursos que havien estat desnonades feia poc. La iniciativa va ser molt ben rebuda entre el veïnat i va comptar amb el suport de la FAVB, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i diferents col·lectius i entitats del barri. L'immoble, construït durant els últims anys de l'era daurada del totxo, mai no va ser casa de ningú, ja que les obres es van aturar quan la promotora mallorquina NYALA 2006, impulsora de l'obra, va fer fallida l'any 2007 i va ser parcialment absorbida per l'entitat bancària balear Sa Nostra. Durant dotze dies, la casa del carrer Hostafrancs -que es va batejar com a 18-N, seguint la línia d'altres ocupacions indignades- es va omplir de vida. A l'edifici, es van crear set habitatges per acollir persones a l'atur i famílies amb canalla que havien estat expulsades dels seus domicilis recentment i no tenien recursos per accedir a una llar. L'espai també va funcionar com a dinamitzador cultural del barri i s'hi van oferir xerrades, recitals de poesia, projeccions i diversos actes. Dos mesos més tard, s'ha desvetllat qui hi ha darrere la tènola titularitat de la finca, una nissaga familiar multimilionària que va ser la responsable del desallotjament policial fulminant de l'edifici, el 30 de novembre passat.

El vals dels barris alts

Maria Eva Riera-Marsà, filla de la nissaga que controla NYALA 2006, es va presentar a la comissaria el 19 de novembre per interposar una denúncia per usurpació contra les persones que, el dia anterior, havien ocupat l'immoble situat al carrer Hostafrancs de Sió número 13.

L'empresària duia l'autorització del seu pare, Daniel Riera-Marsà Güell, que figura com a administrador de la finca, per sol·licitar el desallotjament immediat de les noves inquilines.

Eva Riera-Marsà Morillo, nascuda el 1968 a Palma de Mallorca, apareixia a les pàgines de societat de *La Vanguardia* el juny de 1987, en una crònica transcendental titulada

"17 senyorettes de l'alta societat es van posar de llarg a la Font del Lleó", on ella i les seves companyes de classe "van lluir les seves primeres gales de dona" ballant "un primer vals, quasi de conte de fades, on només hi va faltar el príncep".

El febrer del mateix any, ella i les amigues van fer una desfilada de models de petit format que va "marcar les tendències de l'hivern 87-88". En resum, Eva Riera-Marsà mai no va haver de patir per pagar el lloguer de casa seva.

La premsa barcelonina de l'època també va retratar el casament dels pares d'Eva Riera-Marsà, el 7 de juliol de 1967. "*En la Real Basílica de la Merced se casaron la señorita Angelita Morillo Lobet y don Daniel Riera Marsá y Güell (...) Por último, el matrimonio marchó a varios países de Europa y, a su regreso, visitarán las islas Madeira*". Sis mesos després, va néixer la filla. La família es va establir a Mallorca i Daniel i el seu germà Esteban es van dedicar als negocis del maó.

La família Riera-Marsà va aconseguir l'autorització per construir dos hotels de luxe a la platja d'El Palmar (Cadis)

A principis de la dècada passada, la família Riera-Marsà va aconseguir l'autorització de l'Ajuntament de Vejer de la Frontera (Cadis) per construir dos hotels de luxe a la platja d'El Palmar, un indret privilegiat del litoral gadità. La decisió va generar l'oposició del veïnat, de grups ecologistes i d'alguns regidors del Partido Andalucista i IU. Ecologistas en Acción va criticar l'autorització: "De nou, el poder financer, en aquest cas el grup mallorquí Riera-Marsà, ha aconseguit la requalificació d'un sòl no urbanitzable per mitjà d'un conveni urbanístic". Diuen que el somni d'encimentar l'espai va sorgir quan el tiet d'Eva, Esteban, es banyava a la platja. Es veu que se'n va encapritxar tant que no va parar fins que la va comprar. Però el complex va quedar a mig construir, ja que la família va abandonar el projecte per falta de fons l'any 2009, quan va esclatar la bombolla. El *Diario de Cádiz* comen-

Antidisturbis dels Mossos d'Esquadra custodien l'edifici 18-N durant el seu desallotjament

tava: "L'aventura d'Esteban Riera-Marsà a la costa de Vejer, que ha durat vuit anys, ha estat un llast per als seus comptes i li ha provocat un forat de quinze milions d'euros, letal per a qualsevol pla de viabilitat empresarial". L'esplendor de la branca mallorquina de la saga Riera-Marsà, doncs, es troba en hores baixes. De fet, sembla que s'han arruïnats i no se sap si això suposarà la fi d'una de les dinasties més poderoses de la burgesia catalana del segle XX, una autèntica nissaga de poder que va emergir d'entre les tenebres de la postguerra.

L'origen del patrimoni familiar

La fortuna de la família Riera-Marsà va ser amassada per Nicolás Riera-Marsà (l'avi d'Eva) i el seu germà Federico, que va esdevenir l'autèntic patriarca de la família. Un cop acabada la guerra, va catapultar els seus negocis i es va convertir en un dels industrials més notoris de la primera etapa del franquisme. Les Indústries Riera-Marsà, fundades per la parella de germans el 1940, van ser una de les empreses afectes al règim de més anomenada. Es van encarregar de la producció i la distribució de productes alimentaris a gran escala. Per exemple, fabricaven

la marca de llevats i flams Royal. A la dècada dels 60, amb el desenvolupisme i l'arribada nord-americana, el patrimoni i la influència de Federico Riera-Marsà van augmentar. La seva empresa es va associar a la transnacional nord-americana Standard Brands i, posteriorment, a Nabisco, actualment absorbida per Kraft. Federico també va ser president de l'Associació de Codificació Comercial (AECOC) entre 1984 i 1996. Com molts altres personatges il·lustres de l'època -Josep Lluís Núñez, Juan Antonio Samaranch i companyia-, Riera-Marsà va voler participar de l'explosió especulativa que es va produir al cinturó industrial de Barcelona als anys 60 i 70 i va ser especialment actiu a Montornès del Vallès.

Un patriarca filantrop

El projecte de la construcció d'un polígon industrial enorme a Montornès, on es van instal·lar més de cent fàbriques, va concloure el 1965 quan es va inaugurar -amb bisbe i tot- la Ciudad Riera Marsà, una colònia fabril de 5.000 habitatges per als treballadors i les treballadores situada al marge del riu Mogent, prop del barri de Can Parellada. El magnat va fer aixecar un barri de

1.000 hectàrees, amb una urbanització de torres pels carrers directius al turó de les Tres Creus. Però, pel que sembla, l'intent de reintroduir el paternalisme patronal vuitcentista als anys 60 no va quallar i, actualment, la zona està degradada i presenta un dèficit important d'equipaments urbans. Home profundament religiós, quan es va jubilar, Riera-Marsà va voler "apropar-se a Déu" i va participar en obres de caritat; concretament, durant dos anys, va presidir el Banc dels Aliments de Barcelona, institució benèfica que recull la producció sobrera d'algunes indústries alimentàries per repartir-la entre la gent més necessitada a través de les parròquies. La fundació, però, no trenca amb el model de solidaritat totalment vertical i podríem arribar a argumentar que opera com a instrument rentaconsciències de l'alta burgesia catalana. Federico mai no concedia entrevistes i rebutjava sortir a les fotos, tot i que en una ocasió va fer una síntesi extraordinària de la seva biografia: "Una cosa és el que fa la teva mà esquerra i una altra cosa el que fa la dreta". Va morir el 2008 a Barcelona a l'edat de 91 anys, "confortat amb els sants sagraments i la benedicció apostòlica".

ALBERT GARCIA

, així està el pati

BARCELONA • ELS OPERARIS JA HAN RETIRAT ELS PANTALANS ON S'AMARRAVEN LES ANTIGUES EMBARCACIONS

Maniobres estranyes en l'inici de les obres de la marina de luxe del Port Vell

Marina Port Vell anuncia el progrés de les obres per construir el "millor port de superiots del Mediterrani" mentre el Port de Barcelona afirma que només ha autoritzat tasques de millora

AINHOA N. DOUHAIBI

Inèdita imatge del Port Vell, sense embarcacions ni pantalans. Els operaris han instal·lat tanques per a fer les obres.

Marc Iglésias
redaccio@setmanaridirecta.info

Les obres per convertir el Port Vell en una marina dedicada als superiots de luxe han començat i la concessionària, Marina Port Vell S.A.U., pretén finalitzar-les la tardor de 2012. Aquesta societat, propietat en un cent per cent del grup britànic Salamanca, ha explicat moltes vegades que els nous amarradors estaran preparats per allotjar superiots de fins 180 metres d'eslora i que la demanda prevista més alta serà en la franja d'embarcacions de 60 a 90 metres.

Tal com fa mesos que anuncia l'empresa, "aquest projecte tan ambiciós es farà en diverses fases planificades amb cura". De fet, a finals de setembre de 2011, ja es va enviar una carta a les usuàries actuals, on s'anunciava l'inici de "la primera

fase d'una sèrie d'obres que permetran la renovació completa" del port. Aquestes actuacions, que Marina Port Vell recull a la seva web com a "fites de desenvolupament", avancen a bon ritme i consisteixen en "obres de reparació i substitució dels pantalans" -s'han retirat els pantalans que estaven situats davant de Palau de Mar- i en la "remodelació del Moll del Dipòsit".

El més sorprenent del cas és que el projecte per convertir el Port Vell en "el millor port de superiots del Mediterrani", com afirmaven els responsables de Salamanca Group a la presentació que van fer al *Monaco Yacht Show 2011*, encara es troba a les beceroles del procés administratiu que hauria de permetre la seva execució. El document presentat per Marina Port Vell, que actualment es troba en "fase d'estudi" per part del Port de Barcelona, requereix l'apro-

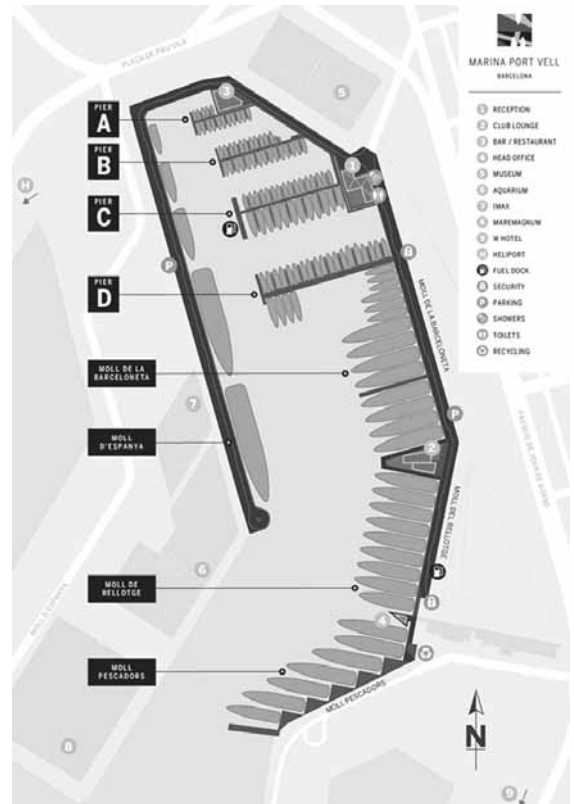
vació del consell d'administració del Port, del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat i de l'Ajuntament de Barcelona.

Segons la informació facilitada pel Port de Barcelona a aquest setmanari, les obres que s'estan duent a terme davant del Palau de Mar no formen part del projecte del nou port de luxe. Tot i això, l'epígraf amb què han estat autoritzades per part del Port -"millora i reforçament del Moll del Dipòsit"- respon al que fa servir l'empresa promotora per explicar al públic una de les fases de la transformació de la

El Port de Barcelona afirma que si el projecte no s'aprova els pantalans es tornaran a instal·lar

marina. Des del Port de Barcelona, s'afirma que, si finalment el projecte no fos aprovat, els pantalans es tornarien a instal·lar tal com estaven abans de l'obra.

Per intentar confirmar aquest supòsit, ens hem posat en contacte amb Marina Port Vell S.A.U., però, des de la secretaria de gerència, se'ns ha informat que no estaven autoritzats a donar informació sobre aquest tema i que els responsables de premsa es posarien en contacte amb nosaltres. A l'hora de tancar aquesta edició, continuem esperant la seva trucada.

Plànol del futur projecte que ha publicat l'empresa Marina Port Vell

> Clúster Nàutic

Entre els objectius que s'ha marcat el Port de Barcelona per l'any 2012, hi figura el Clúster Nàutic, un projecte que engloba la marina de luxe del Port Vell i les instal·lacions de MB92 i Pinmar. Aquestes dues empreses, situades al costat de Marina Port Vell, es dediquen a la reparació i manteniment de superiots (MB92) i a la pintura en flotació i a terra (Pinmar). Els seus responsables van acompanyar Marina Port Vell S.A.U. a la presentació del projecte del port de superiots que va organitzar Salamanca Group a Mònaco el setembre passat.

> Venda d'amarradors

Marina Port Vell S.A.U. també ofereix a la seva clientela la possibilitat d'aconseguir un amarrador en cessió de dret d'ús a la nova marina. Ho presenten com "una oportunitat d'inversió immobiliària i una solució de port base definitiva" i esperen poder facilitar informació sobre la disponibilitat d'amarradors i les seves tarifes, a partir de l'1 de març de 2012.

> Seguretat

Garantir la seguretat de les seves futures usuàries és una de les prioritats d'un projecte que disposarà de vigilància durant les 24 hores del dia, d'un circuit tancat de televisió, d'accesos amb portes als pantalans, de serveis de seguretat personalitzats sota demanda i de zones per a grans iots "amb restricció d'accés al públic i tanques de seguretat".

> Salamanca Group

Fundat l'any 2002 per Martin Bellamy, un exoficial de l'exèrcit britànic, el grup Salamanca té tres grans branques: les inversions immobiliàries i mineres, els serveis de tot tipus per a particulars amb grans fortunes i l'assessorament en la gestió de riscos per a empreses. Salamanca Group té oficines a tretze països i ha invertit, fins el moment, 1.800 milions d'euros en diferents projectes arreu del món. Romania, la Xina i el Brasil són alguns dels mercats on el grup té una presència important. Entre les sòcies dels negocis globals de Salamanca Group, trobem membres de la classe política i empresariat d'alt nivell com ara Hui Wing Mao, president de la cambra de comerç Shanghai Overseas i considerat el tercer home més ric de la Xina, o Fernando Bezerra, empresari i polític brasiler que va ser ministre d'Integració Nacional fins que un escàndol de corrupció el va obligar a dimitir l'any 2001.

, així està el pati

EL CAMP · UNA DENÚNCIA DE LA CUP FA DIMITIR EL PRESIDENT DE L'ICS D'ALGUNS DELS SEUS CÀRRECS

Un pas més enllà contra les retallades a la sanitat pública

Josep M. Llauredó
elcamp@setmanaridirecta.info

Les mobilitzacions contra les retallades a la sanitat continuen al Camp -sense aturador- i ho fan de manera cada cop més contundent. Després de mesos de recerca i un dia després que la CUP de Reus fes pública la denúncia contra l'actual president de l'Institut Català de la Salut (ICS) Josep Prat, també membre del con-

La retallada de llits i de l'activitat quirúrgica a l'Hospital Joan XXIII de Tarragona ha provocat l'augment de les llistes d'espera un 256%

sell de la sostenibilitat de la sanitat pública al Parlament de Catalunya, Prat abandona alguns dels seus càrrecs a l'Ajuntament de Reus -on feia de director general de Serveis i de director general

d'INNOVA- i a l'empresa privada USP, la més important de l'Estat espanyol en l'àmbit sanitari, de la qual era delegat. La incompatibilitat de càrrecs no incomodava Prat ni el conseller de Salut Boi Ruiz ni el portaveu del govern Francesc Homs, que van defensar la seva legalitat i la seva legitimitat. Així, la tasca de la CUP de Reus, ajudada per algunes informacions que van anar sorgint a Internet, va possibilitar aquesta primera victòria i va fer caure una carta d'aquest gran castell anomenat *govern dels millors*.

Algunes ja s'han afanyat a titllar Prat d'"innovador" per la seva dedicació al holding municipal INNOVA. El model de gestió de serveis reusenc és, al cap i a la fi, el model cap al qual s'encaminen totes les administracions sota el segell de Convergència i Unió: crear empreses privades per a la gestió de tots els serveis i béns, des de l'aigua fins a la sanitat. El pressupost és tres vegades més elevat que el del consistori i els comptes del holding són completament opacs: ningú no sap com es distribueixen els fons públics en aquesta corporació, ni tampoc quin és el sou de Josep Prat. Després de la denúncia de la CUP, caldrà esperar la resolució de l'Audiència Nacional espanyola, que provocarà la investigació

El Camp organitza accions més contundents contra la privatització de la sanitat

del cas, ja que l'Oficina Antifrau ha acordat obrir-ne una, però les competències, en aquest cas, són de Madrid. El regidor de la CUP a Reus David Vidal va afirmar que, si es confirmen les sospites plantejades al document de 254 pàgines presentat a la fiscalia espanyola, "la societat s'hauria de plantejar fer alguna cosa més enllà de les mobilitzacions".

Les retallades a la sanitat pública i concertada continuen. Un ciutadà de 64 anys veí de Tarragona va ser traslladat a l'Hospital de Bellvitge, el 19 de desembre, perquè el centre hospitalari de la

seva ciutat, l'Hospital Joan XXIII, només ofereix atenció als infarts fins a les 5 de la tarda i era més tard. La retallada de llits i de l'activitat quirúrgica que ha patit el centre també ha provocat l'augment de les llistes d'espera un 256%. Davant d'aquesta situació, la direcció es va posar nerviosa i, tal com explica la secció sindical de CGT (majoritària al centre), va limitar la llibertat d'expressió quan es va negar a fer la junta de personal si no es retiraven uns cartells que, posteriorment, van ser retirats pel servei de neteja. Pel que fa a la sanitat concertada, els hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilitza-

ció Pública (XHUP), com el Santa Tecla de Tarragona i el Pius de Valls, també transiten per camins complicats.

L'ICS ha disminuït les aportacions al servei i obliga totes les direccions a eliminar déficits. En el cas del Pius, que acumula gairebé vuit milions de déficit -una part històrica i l'altra causada pels ajustos del govern Mas-, la situació podria provocar l'entrada al registre d'un ERO, segons va anunciar l'empresa, el primer d'extinció dels hospitals catalans. L'expedient, que suposaria l'acomodament de 114 treballadors, ha estat rebutjat pel comitè d'empresa, que el dijous 12 de gener va sortir als carrers de la capital de l'Alt Camp per reivindicar una sanitat veritablement pública. Tot i que ja s'ha obert la taula de negociacions, la direcció ja ha insinuat algunes amenaces de no cobrar nòmines i pagues extres per fer baixar les posicions.

La plantilla considera que ja és inevitable que es quedin sense els dies de lliure disposició i els plusos d'algunes treballadores i creu que els restaran una quarta part les remuneracions de les baixes. Tot i que l'oposició sindical i social és prou ferma, s'esperen mesures més dràstiques per sufragar aquest deute i evitar l'ERO.

CALDES DE MONTBUI · NO PODIEN PAGAR

Una parella ocupa un habitatge després de quedar-se al carrer

Arnau Galí
redaccio@setmanaridirecta.info

Les veïnes del poble, que compten amb el suport de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) local, fa un mes que estan rehabilitant la casa, abandonada des de fa més de cinc anys. El 15 de desembre s'acabava el termini donat per la immobiliària gestora de la propietat de l'immoble on vivien fins ara, després d'un procés ple d'irregularitats en què la parella ni tan sols es va poder defensar, ja que en cap moment va tenir coneixement de la situació en què es trobava. La manca de feina i una discapacitat prou lleu per no cobrar cap pensió, però suficient per no poder treballar amb normalitat, va fer que busquessin el suport de la PAH, tot i que no era un cas d'impagament de la hipoteca. Després de constatar la gran

quantitat d'immobles abandonats que hi ha a Caldes i la manca de solucions i la passivitat de l'Ajuntament, la parella va optar per ocupar un espai quan es va trobar al carrer.

Durant les diverses trobades que hi va haver entre el regidor de Serveis Socials i la PAH, aquest es va mostrar sobrepasat per la multitud de casos que hi ha i va arribar a admetre que, des de l'Ajuntament, no podien oferir cap solució a aquesta problemàtica.

La PAH fa una valoració molt positiva de l'acció i l'ha començada a difondre amb la idea d'explicar a la gent que es pot trobar en una situació similar que sí que hi ha alternativa. Des de la plataforma expliquen que, mentre hi hagi cases buides i persones que es queden sense casa, donaran suport a les ocupacions d'immobles fins a les darreres conseqüències.

Manifestació contra els Mossos d'Esquadra a Manresa

Prop de 200 persones es van manifestar, el 14 de gener, contra "l'Estat policial" i contra la "impunitat" de què gaudeixen els Mossos d'Esquadra a Manresa. La manifestació es va convocar arran de les últimes actuacions policials, que van acabar amb la vida de Mustapha (el mes d'octubre) i Sergio (el dia 1 de gener). El suport a les famílies de Sergio i Mustapha -presents a la convocatòria- es va fer sentir durant tota la marxa amb crits com "Sergio i Mustapha, ni oblit ni perdó" o "Mossos d'Esquadra assassins". La sorollosa manifestació va passar pel centre de la ciutat i, a l'alçada de la plaça Sant Domènec, es va desplegar una pancarta. L'acte va finalitzar a la plaça Major, on es va llegir un manifest. DIRECTA MANRESA

, així està el pati

BARCELONA · LA GUÀRDIA URBANA PROTAGONITZA UNA NOVA AGRESSIÓ A LA COMISSARIA DE LA RAMBLA

Els agents li diuen “guarro de mierda”, el detenen irregularment i l'agredeixen

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

Guille D., un noi de 21 anys, es dirigia cap a casa seva en bicicleta per la Rambla de Barcelona pocs minuts després de les 3 de la matinada del 14 de gener. Portava una motxilla, on duia la documentació i un pot petit amb una resina per afinar l'arc del seu violí. De cop i volta, un vehicle de la Guàrdia Urbana el va interceptar i li va ordenar que s'aturés. Un dels agents li va dir “Guarro de mierda” i l'altre

Un agent de paisà, que es va posar uns guants de cuir, va proposar un fort cop de puny a la cara de Guille D.

li va prendre la bicicleta i la va lligar a una farola. Els policies municipals li van demanar la documentació, però, abans que el noi la pogués treure de la motxilla, ja l'estaven conduint cap a la comissaria de la Rambla, on va quedar sota custòdia dels agents, en una sala contigua als calabossos. Els dos uniformats, després de preguntar-li despectivament si ja s'havia drogat (perquè havien trobat el pot de resina per l'arc del violí), van rebre el reforç d'un policia de paisà. Aquest últim agent es va

ROBERT BONET

ROBERT BONET

Ferides que ha patit el jove després de ser detingut per part d'agents de la Guàrdia Urbana de la ciutat de Barcelona

posar uns guants de cuir i va proposar un fort cop de puny a la cara del detingut. El noi es va aixecar i va intentar defensar-se de l'agressió mitjançant una empenta, però l'agent de paisà el va fer caure a terra i els uniformats li van començar a donar puntades de peu a les cames. Els agents, en veure que l'hematoma al cap provocat pel cop de puny s'inflamava, van decidir traslladar-lo al CAP Drassanes, on, segons consta a l'informe mèdic, va ser atès “en condició de detingut”. Tot seguit, va ser traslladat novament a la comissaria, on, malgrat estar acusat formalment dels delictes de resistència, desobediència i falta de respecte vers agents de l'autoritat, va quedar en llibertat oficialment perquè es va poder “identificar correctament amb el seu DNI”.

Denúncia al jutjat de guàrdia

Fonts jurídiques consultades per aquest setmanari han manifestat que el procediment emprat és del tot irregular perquè, si el noi estava detingut, hauria d'haver estat traslladat a declarar davant del jutjat de guàrdia. Immediatament després d'abandonar les dependències policials -passades les 5 de la matinada-, Guille D. va anar tornar a visitar un centre sanitari, on va ser atès per un metge que va fer constar a l'informe mèdic que les ferides havien estat ocasionades per agents de policia. Tot seguit, es va dirigir a la Ciutat de la Justícia, on va presentar una denúncia per les agressions rebudes i pel fet d'haver estat detingut per uns delictes falsos. Els agents que van protagonitzar aquest incident estan adscrits a

la UNO 1, un dels subgrups de la UNOC, departament de la Guàrdia Urbana de Barcelona que ja ha rebut nombroses denúncies per actuacions irregulars durant els últims anys.

El síndic de greuges ho va alertar

La comissaria de la Guàrdia Urbana de la Rambla de Barcelona va ser, precisament, la més qüestionada a l'informe d'enguany de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura (ACPT), adscrita a la Sindicatura de Greuges de Catalunya. El document, que es va presentar en una roda de premsa al Parlament de Catalunya a finals del mes de desembre, alertava que, en aquest edifici policial, es produïen certes irregularitats durant la custòdia de les detingudes, la lectura de drets i l'as-

sistència lletrada i es posava l'accent en el fet que les condicions i la ubicació de les diferents dependències del recinte podien facilitar els maltractaments. En concret, es deia: “Hi ha zones fosques que no són vigilades per cap càmera” i “No existeix cap sala específica adaptada per fer escorcolls”. L'informe detectava contradiccions i els càrrecs responsables de la policia no van demostrar si era cert o no que les persones detingudes hi pernoctaven sense màrrega. Els agents, però, van reconèixer davant les inspeccions de l'ACPT que no donaven cap àpat a les persones reclouses a les cel·les. En el capítol de recomanacions, el síndic Rafael Ribó va instar la Guàrdia Urbana a deixar d'utilitzar les dependències de la Rambla com a centre de detenció.

VALÈNCIA · UNA COOPERATIVA SOCIAL QUE PRESTA SERVEIS AL BARRI DEL PARC ALCOSA ESTÀ A PUNT DE FER FALLIDA

Hospitalitzen dues persones que feien vaga de fam per protestar per les retallades

Joan Canela i Barrull
redaccio@setmanaridirecta.info

Després de més de 70 dies de vaga de fam, el divendres 13 de gener, les dues veïnes del barri del Parc Alcosa (Alfàfar) van ser hospitalitzades i, l'endemà, van ser rellevades al mateix paranimf de la Universitat de València per un nou vaguista, que abans de començar va signar un document on afirmava la seva voluntat de no rebre cap tipus d'assistència mèdica, fet que evidencia que està disposat a arribar fins al final en aquesta protesta, que vol denunciar la possible fallida d'una cooperativa que presta serveis al barri.

Mentrestant, les mostres de solidaritat amb el projecte cooperatiu del Parc Alcosa es multipliquen. Entre les personalitats que han acompanyat les vaguistes de fam amb dejunis de 24 hores, trobem les diputades d'EUPV Rosa Pérez i Ricardo Sixto i la de Compromís, Mònica Oltra; les sindicalistes Emilia Moreno de la CGT i Marco Antonio Llere i Juan Poncena de la Intersindical Valenciana i l'activista de Ca Revolta Enric Valero. Paral·lelament, la tensió creix al Parc Alcosa, que es troba ple de pintades i pancartes. Ja s'han recollit centenars de signatures en solidaritat amb la cooperativa social Nosaltres mateix@s que, des de fa

quasi dues dècades, ofereix diferents serveis socials al barri -des de la neteja viària a escola bressol-, al mateix temps, dona feina a

S'han recollit centenars de signatures en solidaritat amb Nosaltres mateix@s

prop de 30 veïnes d'un dels barris amb més atur de l'àrea de València. Aquesta cooperativa està a punt de fer fallida a causa del deute de

320.000 euros acumulats per l'Ajuntament d'Alfàfar i la Generalitat valenciana.

Tensió creixent

La reivindicació del Parc Alcosa no és l'únic conflicte al qual s'enfronta la Generalitat -ni tan sols és el més menut- arran de la seva política de retallades. Pocs dies després del dramàtic anunci del president Alberto Fabra sobre la retallada salarial a les treballadores públiques, les mostres de rebuig s'han multiplicat. El dijous 12 de gener a la tarda, milers de persones convocades per la Plataforma de Drets Socials, que agrupa els sindicats combatius i col·lec-

tius d'esquerres de la ciutat, van envoltar el palau de la Generalitat. L'endemà al matí, dues protestes sindicals simultànies van ocupar la Generalitat i els despatxos de Canal9 i, el dissabte 14 de gener, fins a 15.000 treballadores sanitàries es van concentrar davant de tots els hospitals del País Valencià. El dia 15 es va celebrar una manifestació en defensa de la sanitat pública i una acció contra les tarifes del transport públic, emmarcada en el moviment Jonopago, a la parada de metro de Xàtiva. Les properes cites seran la manifestació en defensa de l'ensenyament públic del dissabte 21 de gener i la marxa de funcionari del dijous 26.

MIRALLS

Patricio Guzmán

“Un poble amb memòria fa més bons negocis, fa un turisme més bo, fa més bé l'amor, fa millors edificis, etc.”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Una autoescola de comunicació a la zona zapatista

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lacrua 90

DIRECTA 257
18 de gener de 2012

A FONTS | COM SORTIR DE LA TRAMPA DE LA MONEDA ÚNICA?

L'euro i la crisi

Allò que va començar com una crisi financera ha derivat en una crisi del sector públic. Bona part de la culpa d'aquest canvi l'ha tingut el disseny institucional de la unió monetària, inspirat per la doctrina neoliberal i ple de febleses. En aquest context, les governants amb més pes dins de la Unió Europea imposen solucions que no faran altra cosa que agreujar la situació econòmica, especialment la d'aquells països actualment més pobres i la dels sectors socials més desfavorits. Per sortir de la trampa de l'euro, cal anar més enllà de les propostes d'abandonar la moneda única: cal bastir una alternativa de gestió econòmica global que pugui fer front al neoliberalisme.

Albert Recio Andreu
afons@setmanaridirecta.info

La crisi econòmica actual té una certa similitud amb les epidèmies víriques: experimenta una contínua mutació que no fa sinó multiplicar el seus efectes més nocius. I en aquestes mutacions, no sols canvien els impactes, sinó també la pròpia diagnosi. El que va començar com una crisi financera, provocada pel funcionament patològic dels mercats i de les institucions financeres, ha acabat per prendre l'aspecte d'una crisi de la gestió pública. I de la diagnosi que prometia reformar i disminuir el pes del món financer, hem passat a un altre diagnòstic que proposa retallar el sector públic, els drets socials i, en definitiva, el benestar de la gent. Aquesta transició entre fases es pot explicar, sens dubte, per molts factors. Però resulta indubtable que un dels principals és el de l'estructura institucional de la Unió Europea en general i de l'euro en particular. Un mal disseny del qual, ara, es deriven efectes perniciosos per a la majoria de la població.

Inspiració neoliberal

El que ara es discuteix no és nou: ja es va plantejar a principis dels anys 90 amb el debat sobre el tractat de Maastricht i va tornar a aparèixer en el debat sobre la no nata –però imposada a la pràctica– Constitució Europea. La majoria dels arguments i la diagnosi de les crítiques d'aquells models són els que han pres cos en la crisi present. Bàsicament, el nucli d'aquelles crítiques es podia resumir en:

a) *Projecte d'unificació comercial europeu sense construcció d'un model fiscal col·lectiu.* Ateses les desigualtats de les estructures econòmiques nacionals (especialització productiva, grandària del país, models de sistema públic, desigualtats...), era d'esperar que la unificació generés noves tensions entre territoris i grups socials que només es podrien pal·liar amb l'existència de veritables mecanismes de redistribució de rendes i polítiques compensatòries a es-

cala europea. Convé tenir en compte, per exemple, que una de les justificacions a favor de la unificació era que permetria beneficiar-se dels avantatges de les economies d'escala (plantes i estructures productives més grans afavoreixen la reducció de costos), una opció que porta a la concentració espacial de la producció i que, per tant, pot afavorir l'aparició de més desigualtats territorials, tal com ha passat. Alguns països i regions s'enfortirien i altres s'afeblirien i només amb una intensa política redistributiva es podria limitar aquesta dinàmica. L'absència d'una veritable fiscalitat europea, però, impedeix aquest procés compensador. I com era d'esperar, aquesta incapacitat es fa més palesa en una situació de crisi, que afecta de manera desigual els territoris i augmenta les necessitats de suport dels sectors més desfavorits.

b) *Un sistema euro basat en un Banc Central Europeu (BCE) sense cap mena de control polític i al qual només se li encomana una feina: lluitar contra la inflació al cost que sigui.* El BCE queda totalment desentès del problema de l'ocupació –a diferència de la Reserva Federal nord-americana–, sense capacitat per comprar deute públic dels països membres i amb una sola eina de treball: la mani-

–
El pas de la crisi financera a l'actual crisi de la gestió pública s'explica pel disseny institucional de la unió monetària
–

pulació del tipus d'interès. El temor a la inflació ha portat el BCE a provocar increments del tipus d'interès fins i tot el 2008 i el 2011, quan ja ens trobàvem en una situació de crisi oberta, unes pujades que només han servit per agreujar la situació. En canvi, el BCE i els seus satèl·lits (els bancs centrals de cada país) s'han mostrat completament

incapaços d'evitar les aventures especulatives que han dut a terme la majoria de bancs privats i que han acabat generant la crisi actual. La moneda única i la política del Banc Central impedeixen que els diferents estats s'ajustin a les seves peculiaritats. L'apreciació de l'euro ha afectat més els països que produeixen béns que tenen més competidors al mercat internacional. Com que aquests països no poden devaluar la moneda ni rebre ajuts alternatius, el resultat és un efecte negatiu sobre la seva posició exterior, que, en canvi, no afecta els països que, com Alemanya, produeixen béns amb poca competència internacional.

Les raons d'aquest disseny tan inadequat es troben en la combinació de dues dinàmiques que es reforcen mútuament. D'una part, l'hegemonia del pensament i els interessos neoliberals en el moment en què es van crear les noves institucions europees. De l'altra, l'hegemonia nacional alemanya en tot el procés de construcció. Les elits alemanyes han estat sempre obsessionades pel control de la inflació i pel convenciment que una moneda apreciada era una bona manera de pressionar per incrementar la productivitat. Així mateix, temien que la manca de disciplina fiscal dels països de la seva perifèria (els mediterranis primer, els de l'Est després) posés en perill el seu disseny i impliqués una transferència de recursos contínua cap a països poc competitius. Fixar una política fiscal dura era una manera de controlar aquesta potencial deriva. El resultat de tot plegat ha estat un disseny europeu totalment monetarista i neoliberal, insolidari i, a la curta o a la llarga, força inestable.

Un fet significatiu que evidencia l'hegemonia alemanya en el procés és que Alemanya va ser, precisament, el primer país que va incomplir les condicions fixades en el tractat de Maastricht –en bona part a causa dels problemes generats pel mal disseny de la seva pròpia unificació–, sense que això tingüés cap repercussió ni en forma de sancions ni de revisió en profunditat del model.

Un model feble

La crisi econòmica que es va desencadenar el 2007 ha constituït una prova de foc d'aquest model i ha mostrat totes les seves febleses. En primer lloc, el BCE no tan sols ha resultat inútil a l'hora de prevenir la bombolla i la disbaixa financeres, sinó que, a més, les seves contínues aportacions de liquiditat als bancs privats no han servit en absolut per dur a terme l'objectiu amb què es justificaven: fer que el finançament arribi a l'economia real. En segon lloc, la pròpia orientació antiinflacionària del BCE l'ha portat a efectuar dos increments dels tipus d'interès (el 2008 i el 2011), que no han fet més que reforçar els problemes financers d'empreses i particulars. Una política que, en mantenir una elevada cotització de l'euro, ha generat problemes comercials als països amb economies menys sofisticades. En tercer lloc, la crisi ha fet encara més palesa la debilitat de moltes economies nacionals en termes d'especialització productiva i, en promoure una reorganització empresarial

(amb el tancament de les plantes més petites), possiblement està aguditzant aquestes desigualtats. En canvi, sota el predomini de la ideologia de la *competitivitat*, en el si de la UE, no hi ha cap plantejament a favor de les polítiques de reequilibri productiu i de suport als estats i regions que es troben amb més dificultats. En quart lloc, l'increment de l'endeutament públic, inevitable en època de crisi (no tan sols producte dels ajustos al sistema financer, sinó també pels intents dels governs locals de pal·liar la situació amb despesa), com que no està integrat en un sistema comú ni permet la creació de deute europeu –ni la compra de deute nacional per part del BCE–, ha creat greus problemes financers als països amb economies més dèbils, cosa que ha provocat un greu problema de finançament del seu sector públic.

De fet, el que ha passat és que els problemes que inicialment eren molt locals (en països petits com Irlanda i Grècia), com que no s'han solucionat amb rapidesa, han acabat generant un problema general de credibilitat, que és el que ha portat a parlar de la crisi de l'euro en el seu conjunt. No resoldre a temps i amb generositat el problema d'un petit país com Grècia (que representa el 2% de l'economia europea) ha convertit el que només era un gra infectat en un càncer de magnitud totalment general.

Un dels aspectes més escandalosos de les propostes de Merkel i Sarkozy és que preveuen sancions contra els països amb un índex d'atur alt que, després d'aplicar reformes laborals, no creïn prou ocupació

Sobre Grècia, cal destacar dos aspectes. En primer lloc, com que els seus problemes reals són de tipus estructural (una economia petita, poc industrialitzada, geogràficament complexa, amb poc atractiu per a la inversió externa), el país tenia tots els números per convertir-se en un territori amb problemes, només mitigables amb un altre enfocament de les polítiques locals. En segon lloc, la falsificació dels seus comptes era més o menys coneguda des de fa anys, quan Grècia va passar, en pocs mesos, de no complir cap de les condicions de Maastricht a aconseguir l'aprovat general. Tothom sabia que el miracle era fruit de la comptabilitat creativa i de l'interès de les grans potències per incorporar més socis a la UE.

La recepta 'Merkozy'

En el moment actual, en què la crisi de l'euro ja és oberta (amb un fort creixement dels tipus d'interès demanats per finançar deute públic de la majoria d'estats, amb amenaces de pèrdua de valoració per part de les inefables agències de qualificació, etc.), s'ha tornat a donar una resposta que va en la mateixa línia d'errors i de prepotència

FOTOGRAFIA:
Philippe Wojazer

que ha mostrat fins ara la construcció europea. Fonamentalment, les propostes del *tandem Merkozy* aprovades a principis de desembre de l'any 2011 intenten reforçar el control pressupostari dels països amb problemes i evitar els déficits públics. De fet, tracten de limitar l'expansió de la despesa pública, ja que es considera que els problemes econòmics provenen de l'excés d'aquesta despesa. Per altra banda, s'ha incorporat un nou control comunitari als països amb problemes i la possibilitat de *dictar* polítiques des de Brussel·les o d'introduir oneroses sancions a qui no compleixi aquest dictat.

Tots aquests canvis se sustenten en una sèrie de supòsits dubtosos, com ara considerar que el déficit públic sempre és dolent i fruit d'una gestió pública dolenta i dispendiosa o que les dificultats de cada país són producte de les seves pròpies decisions i no pas del resultat del procés d'integració i de les polítiques comunitàries. En canvi, aquestes dificultats poden ser el resultat dels problemes que hagi pogut crear la sobrevaloració de l'euro a molts països, de l'alimentació de la bombolla especulativa que hagi pogut provocar el fracàs del BCE, del reforçament de

la inestabilitat financera que hagi pogut provocar la persistència de paradisos fiscals dins de la pròpia Unió Europea, etc.

Un dels aspectes més escandalosos de les propostes de Merkel i Sarkozy és que consideren que els països amb més atur han de dur a terme reformes laborals i que, si aquestes reformes no donen els resultats esperats en termes d'ocupació, han de ser sancionats. En primer lloc, és discutible que l'atur diferencial d'alguns països sigui un producte directe de la regulació del mercat laboral. Sovint passa el contrari: l'atur és el reflex dels mals de l'estructura econòmica, de la política macroeconòmica o de la posició internacional. En aquest cas, per més reformes que fem, l'atur continuarà sent elevat i, malgrat haver reformat el seu mercat laboral, els països amb índexs d'atur alts acabaran sent sancionats. Per explicar-ho gràficament, és com si un metge fes una mala diagnosi, proposés una teràpia inadequada i, en fallar aquesta teràpia, castigüés el malalt amb sagnies o altres tortures. Això és, previsiblement, el que passarà a l'Estat espanyol. Cal afegir, d'altra banda, que la gran esperança de les polítiques eu-

ropees no és resoldre els problemes d'atur i desigualtats, sinó camuflar l'atur en forma de subocupació (feinetes que fan creure que la gent ja té ingressos per sobreviure). D'aquí que, en el debat recent, hagi agafat tanta força la proposta de l'ocupació a temps parcial i de l'anomenada minioocupació (o *minijobs*).

En conjunt, les propostes recents suposen que només hi ha una resposta davant la situació actual: aplicar ajustaments pressupostaris en forma de retallades de la despesa i l'ocupació públiques i d'alguns increments d'impostos, que no faran altra cosa que empitjorar les coses. A més, com que les retallades debiliten l'economia, encara serà més difícil pagar el deute contret.

Opcions de futur

En aquest context, han començat a sorgir veus que es pregunten quines són les opcions de futur. Algunes d'aquestes veus són partidàries de sortir de l'euro i tornar a les velles monedes (o bé de crear dos euros diferents). Aquesta opció pot donar lloc, almenys, a dues situacions diferents: la de sortida voluntària de l'euro o la de sortida forçada (ens n'anem o ens en treuen). Una tercera opció seria continuar dins de l'euro. Abans de discutir les opcions de futur, cal introduir una qüestió bàsica: el pes de la història i de les trajectòries. No és el mateix preguntar-se si val la pena entrar a l'euro en el moment de la seva creació que fer-ho ara, quan ja portem uns anys dins de la moneda única. Sobretot perquè, durant aquests anys, han passat moltes coses que han afectat les dades de situació. Quan l'euro encara no havia entrat en funcionament, la resposta era òbvia: *no* a l'euro, *no* al model de construcció europea. És el que vam fer, amb pocs recursos i suports, mitjançant la campanya contra Maastricht i, posteriorment, a través de la campanya pel *no* al referèndum sobre la Constitució Europea. Ara, però, les coses són

Hi ha més possibilitats que seguim expulsades de l'euro que no pas que en sortim pel nostre propi peu

diferents. En primer lloc, l'estructura productiva interna s'ha transformat de manera important després d'anys d'integració europea. En bona part, ha tingut lloc una certa desindustrialització, provocada per les decisions dels grans grups empresarials europeus. Això afecta, al meu entendre, a l'impacte que podria tenir un dels arguments que es consideren més favorables a la sortida de l'euro: poder devaluar la moneda per millorar les exportacions. Això, sovint, és cert: un país amb la moneda més feble està en millors condicions per exportar. És el que va passar a l'Argentina quan es va trencar el lligam del *peso* amb el dòlar: van augmentar les exportacions i el turisme. En el cas espanyol, però, la cosa és una mica més complicada, perquè tenim una economia més integrada a l'espai europeu i

molts béns i serveis s'importen; per tant, una devaluació de la moneda comportaria, previsiblement, un fort encariment d'aquests productes (començant pel petroli). Per analitzar quin podria ser l'impacte net d'una devaluació, cal fer alguns càlculs que sovint no es fan quan es parla de les bondats d'aquesta opció.

La segona qüestió que cal tenir en compte és que, al llarg dels últims anys, l'Estat espanyol s'ha anat endeutant en euros i una devaluació podria agreujar aquesta situació d'endeutament. Cal tenir en compte, per tot això, que la sortida de l'euro seria traumàtica i comportaria un procés de transició molt dolorós. D'altra banda, resulta improbable que tinguem governants disposades a assolir el repte i preparar la població per a una transició d'aquesta mena. En canvi, hi ha més probabilitats que finalment siguem expulsades de la moneda comuna. En molts casos, els costos del procés serien semblants als d'una sortida voluntària, però caldria afegir-hi l'estigma d'haver estat expulsades per les nostres preteses sòcies i, possiblement, això afegiria una factura suplementària al procés.

La tercera possibilitat és que continuem dins l'euro i dins la Unió Europea, sotmeses a les polítiques que dicten les potències dominants i, per tant, almenys a curt termini, sotmeses a la pressió dels plans d'ajustament, les reformes estructurals i l'atur massiu. Els tres escenaris (sortir de l'euro, ser-ne expulsades o restar en el seu si) tenen moltes coses en comú i no canvien radicalment les solucions: forta pressió dels poders del capitalisme internacional –ja siguin els *mercats*, ja siguin les potències nacionals, ja siguin institucions supraestatsals–, una estructura productiva inadequada i dependent, un disseny inadecuât del sistema econòmic mundial –fet a mida d'unes elits irresponsables i criminals–, una inestabilitat endèmica, l'hegemonia intel·lectual del neoliberalisme... Per això, més que no pas especular sobre els escenaris que generen les tensions i els problemes, el que cal fer és reflexionar sobre com es pot canviar el conjunt de la situació, sent conscients que, a curt termini, les coses seran realment molt dures.

Cap a una alternativa global

Una primera resposta necessària, en aquest context, serà la mobilització de la gent, la participació i la solidaritat. Sense una resposta social, és difícil que les coses canviïn. A curt termini, cal esperar resistències per fer front als impactes socials de les polítiques d'ajustament. Resistències que poden ser més o menys recixides, depenent del seu grau de realisme, de penetració social. Encara que els ajustaments semblen inevitables, és evident que poden tenir moltes modalitats i aquí és on les resistències poden tenir un impacte més immediat.

Convé, però, partir de la consideració que, per tenir èxit, cal assolir densitat social. Això vol dir no tan sols articular la resposta, sinó també tenir idees per guanyar aliades, per generar propostes engrescadores, per guanyar la complicitat d'aquelles capes socials que no es veuen tan afectades per les

retallades, per trobar sinergies amb aquells sectors que responen a la crisi amb accions diferents de la resistència política (especialment a través de polítiques d'assistencialisme voluntarista), per trobar les esclertes institucionals que poden obrir alguna possibilitat de canvi... I caldrà, a més, treballar per minimitzar els efectes col·laterals que provoquen els ajustaments: xenofòbia, cultures autoritàries, etc.

La resistència és bàsica, però acostuma a ser insuficient per trobar alternatives. Aquestes exigeixen respostes més programàtiques, polítiques de canvis profunds. Exigeixen un treball en terrenys molt diversos, des de l'elaboració intel·lectual fins a l'acció concreta. És especialment necessari subratllar un dels elements d'aquesta resposta: el terreny internacional. Les estructures que han portat al desastre

actual operen a diferents nivells, moltes a escala supranacional. Per tant, també calen respostes i accions en aquest àmbit per començar a enfonsar la construcció intel·lectual i política que ha donat lloc a malsons com el de l'euro o el de la financerització de l'economia. Construir una alternativa internacionalista no és sols una qüestió de coordinació de lluites; també vol dir plantejar un projecte de gestió econòmica inclusiu a escala planetària, que parteixi de la situació actual i obri vies per un altre món possible. Com que l'experiència dels moviments socials sovint és molt local, la lluita contra l'euro –estiguem dins o fora– també passa per desenvolupar els diferents plans d'acció d'un nou internacionalisme que tingui alguna possibilitat de discutir l'hegemonia neoliberal.

IL·LUSTRACIÓ:
Pere Tubert

Patricio Guzmán: “L'únic cinema objectiu que existeix és el cinema documental”

FOTOGRAFIA
Lluís Tal

Patricio Guzmán va guardar el documental *La Batalla de Chile* en un lloc secret i va deixar instruccions que la pel·lícula entrés a l'ambaixada de Suècia si el detenièn. Mentre era retingut a l'Estadio Nacional de Santiago, el seu tiet va salvar la pel·lícula portant-la a l'ambaixada suïssa. Quan la policia va entrar a registrar la casa de Guzmán, les cintes ja no hi eren. La trilogia *La Batalla de Chile*, que tracta sobre el període que va del programa de transformacions socials i polítiques impulsat per Salvador Allende fins al cop d'Estat de Pinochet de 1973, passant per la forta construcció de poder popular en suport a Allende, va guanyar sis grans premis a Europa i a l'Amèrica Llatina. Ja des de l'exili, Guzmán va continuar la seva carrera com a documentalista. *En nombre de Dios, La Cruz del Sur, La Memoria Obstinate, El Caso Pinochet, Salvador Allende o Nostalgia de la luz* són alguns dels seus treballs.

Enrique Leiva Vojkovic
entrevista@setmanaridirecta.info

Què et va motivar a rodar *La Batalla de Chile*?

En aquella època, em vaig sentir enormement entusiasmat per filmar aquest moviment col·lectiu que es va produir amb Allende. Va ser un país sencer mobilitat i això, per a un documentalista, és un privilegi enorme perquè vol dir que tot el país es torna documental: hi ha accions al carrer, al Parlament, a les places, als barris; hi ha desfilades, mítings, reunions... Es produeix una espècie d'efervescència col·lectiva popular. Jo ja havia tingut una experiència semblant amb una pel·lícula que es deia *El primer año*. Ara volia fer quelcom més profund. Abans de començar a filmar, vam fer un gran esquema del que estava passant. Hi havia una gran simultaneïtat d'esdeveniments i, per tant, calia seleccionar-ne alguns de principals per no gastar tota la pel·lícula en un mes. La pel·lícula me la va proporcionar el cineasta francès Chris Marker, que havia passat per Santiago feia un any i amb qui havia tingut una bona relació. Va comprar *El primer año* i la va projectar a França, Suïssa i Bèlgica. Llavors, li vaig dir que necessitàvem pel·lícula perquè les importacions estaven bloquejades i l'única opció era que ell ens n'enviés. Per tant, teníem una obligació moral amb ell de no

gastar la pel·lícula ràpid. Filmàvem des de les 10 del matí fins a les 10 de la nit. Si haguéssim tingut més cinta, hauria fet sis pel·lícules. Em va motivar reflectir per sempre aquesta experiència col·lectiva i fer-ho de la forma més àmplia possible. Teníem set partits d'esquerres que cobrien tot l'espectre polític. Sempre vaig voler mostrar les posicions de cadascun d'ells, perquè el projecte d'Allende era una esquerra plural, detestava el partit únic i, per tant, calia posar-se al servei de tots. La pel·lícula es va començar a filmar el 2 d'octubre de 1972 i es va acabar l'11 de setembre del 1973. Entre el rescat de la pel·lícula i el muntatge a Cuba, el procés sencer va durar sis anys.

Com vas viure l'exili? Vas sentir que, al final, no eres ni xilè ni del lloc on vas anar a parar?

Xile no té cultura popular i això ajuda perquè els elements nostàlgics disminueixen molt. I particularment, en el meu cas, perquè no sóc nostàlgic. Tot i ser a l'exili, tens una motxilla posada que no et pots treure mai i, en aquesta motxilla, hi va la teva mare, el record de la teva mare, la teva primera escola, el barri on vas néixer, el primer any d'institut, el teu primer any d'universitat (si vas arribar-hi), el teu primer fracàs escolar, el teu primer amor... Pots ser al Caire, a Caracas, a Madrid, a Barcelona o a Santiago de Xile, però, per a un creador que té consciència del que és, no importa. Pots viure molt de temps fora de la teva pàtria i estar més preocupat que aquells que no n'han sortit mai. De manera que, el que val és ser conscient de la teva natura i no trair-la. Ara bé, com que vas viure en d'altres països, vas adquirir altres identitats... no vol dir que no sigui enriquidor. Hi ha una identitat cubana que vaig adquirir i també en tinc una d'espanyola i una de francesa... cosa que, d'alguna manera, fa que el meu punt de vista de l'exili sigui positiu i, sobretot, en un món que és ple d'estrangers, de gent que es

- ***“La memòria és un concepte pràctic.***

Un poble amb memòria fa més bons negocis, fa un turisme més bo, fa més bé l'amor, fa millors edificis, etc.”

- cionar-ne alguns de principals per no gastar tota la pel·lícula en un mes. La pel·lícula me la va proporcionar el cineasta francès Chris Marker, que havia passat per Santiago feia un any i amb qui havia tingut una bona relació. Va comprar *El primer año* i la va projectar a França, Suïssa i Bèlgica. Llavors, li vaig dir que necessitàvem pel·lícula perquè les importacions estaven bloquejades i l'única opció era que ell ens n'enviés. Per tant, teníem una obligació moral amb ell de no

és el que fan les càmeres dels bancs”

creua. Visc en un petit apartament, tinc nou veïns, dos dels quals són d'origen àrab, un és jueu d'origen sefardita, un altre és jueu d'origen alemany i dos o tres són estrangers. Penso que, en aquest món de grans moviments migratoris, ser exiliat és una condició més.

A La batalla de Chile plantejaves qüestions centrals del procés de creació, però n'hi ha una que interessa per sobre de les altres: la que gira al voltant de què ha de ser la creació, una fotografia de la realitat o un instrument de transformació de la realitat?

Des de l'inici del gènere documental de creació, amb Flaherty i el seu *Nanook*, sempre es tracta d'una mirada subjectiva; és una mirada de la realitat que passa a través de la sensibilitat del director i s'expressa a la seva manera, és a dir, és l'opinió d'un autor sobre la realitat. L'únic cinema objectiu que existeix és el cinema que fan les càmeres que tenen els bancs, perquè no hi ha ningú al darrere. Però, en la mesura que poses la càmera, enfoques, enquadres, etc... ja estàs prenent partit, ja estàs definint una realitat i, per tant, es pot afirmar que el documental mai no és una fotocòpia de la realitat, sinó una interpretació que en fa una persona. Hi ha persones que sostenen que, quan filmes una realitat, la deformes: no és el mateix estar aquí tot sol que amb ell (el fotògraf de la DIRECTA) fotografiant-nos. És cert que, quan filmes una situació, per exemple, una assemblea de treballadors, potser canvia una mica... Però, si ets curós, prudent i sigil·lós, pots recollir el que està passant gairebé sense alterar-ho. Sóc partidari d'aquesta tendència.

“Crec que la televisió s'esfondrarà durant els propers quinze anys i que apareixerà una altra forma de comunicació que, probablement, dotarà els autors de més drets que els que tenim ara”

La memòria històrica és una constant en la teva obra. Quin paper ha de tenir en la societat i en la cultura?

La memòria és una adquisició del món contemporani. També desconeixem l'ecologia, els drets dels pobles indígenes, els drets de les dones, la llibertat sexual, la profundització de la democràcia... Són elements que han arribat per quedar-se, no és una moda. La memòria històrica continuarà funcionant, igual que els drets humans van començar a funcionar després de la revolució francesa. La memòria no és un concepte universitari d'erudits, de teòrics, és un concepte pràctic. Un poble amb memòria fa més bons negocis, fa un turisme més bo, fa més bé l'amor, fa millors edificis, etc. És a dir: és un guany col·lectiu. Si records el que va passar, la teva vida es torna més plena. Si hi ha zones a l'ombra, és un pes mort que fa que un país no compleixi un bon paper en el concert de nacions. Què se'n diu, de Xile? Que és un paradís d'inversors, que no té deutes i que creix constantment. Però quin és el paper de Xile en el concert de nacions latinoamericanes? Que jo sàpiga, no hi ha una posició xilena en relació a res. El Brasil, Mèxic i l'Argentina manen. No hi ha cap opinió original que surti d'aquest país des d'un punt de vista internacional. També podríem dir que Espanya ha perdut molta vitalitat en el concert de nacions perquè no ha resolt el seu problema de memòria. Per tant, hem de lluitar a poc a poc per recuperar-la, gradualment, fins que assolim un equilibri. A Xile, hi ha un 40% de casos resolts de drets humans, falta l'altre 60%, que és molt.

Creus que recuperar la memòria de Xile mitjançant documentals contribueix a tancar ferides o compleix una aspiració bàsica de justícia?

Les dues coses perquè, quan es curen ferides, es guareix el país sencer i el país avança. És una manera d'assolir una meta més alta, una forma de prosperitat col·lectiva, quan s'estableix la memòria, es restableix, es treballa, es dialoga, es madura. Els textos d'història que tenim a l'Amèrica Llatina només parlen de la part bona. Quan anava al col·legi pensava: “És increïble, aquí no hi ha guerra civil, no hi ha persecució ni camps de concentració ni deportacions... tot passa a Europa”. I, en realitat, havia passat tot, però ningú no m'ho havia dit. Xile va guanyar la guerra del Pacífic i es va apropiat del nord –que pertanyia al Perú i a Bolívia– i, després, va expulsar els peruans i bolivians del seu territori. Al sud, els latifundistes van contractar pistoleros per eliminar els indis, tallar-los l'orella i presentar-la al patró perquè els pagués. Si fem un balanç de crims, probablement, hi ha molts més assassinats de responsabilitat xilena que durant la conquesta. Els nostres herois nacionals són de cartró pedra; ningú no respecta les estàtues de les places perquè no signifiquen res. Així doncs, ja ha arribat el moment de reescriure la història científicament. De la mateixa manera que els països àrabs busquen la llibertat perquè se la mereixen o per treure's de sobre els quatre sàtrapes que Europa ha mantingut, ja és hora que, enmig de tanta celebració pels 200 anys d'independència, ens prenguem la història seriosament, comencem a revisar-la sense vergonya i la confrontem amb el que vam fer. Ara, estic estudiant la qüestió del sud de Xile i és terrible el que han sofert els maputxes durant segles: els han pres les terres, la llengua i la cultura i a tothom li sembla normal perquè Xile és un país on no hi ha indis... però, si mires els xilens, la meitat tenen cara d'indi.

El documental és un instrument per explicar històries o per dir coses sobre la memòria històrica?

Com que és un gènere molt lliure i es pot fer amb un equip molt reduït, és ideal per tocar problemes que no interessaven a les grans companyies. Amb el documental, es pot transformar l'heroï d'una pel·lícula en un professor de primària o en una anciana que treballa al camp fent un determinat producte artesanal. Aquest tipus d'herois populars, anònims, petits i, al

mateix temps, grans, es poden fer amb molta més economia i llibertat a través del documental. Crec en l'autoproducció: si les càmeres tenen preus assequibles i són de qualitat, l'ideal és autoproduir-se... i ja veurem com es distribuirà. D'altra banda, crec que la televisió s'esfondrarà durant els propers quinze anys i que apareixerà una altra forma de comunicació en què, probablement, els autors tinguem més drets que els que tenim ara.

Unes pistes per a les noves creadores: quins creus que són els elements bàsics per explicar una bona història mitjançant un documental?

S'han de buscar idees que continguin històries, que estiguin prenyades d'una falla, d'un conte. Si no, l'espectador acostuma a incomodar-se o a abandonar-te. Això no vol dir que s'hagi de fer algun gest a l'espectador, però, evidentment, és millor explicar històries d'alguna cosa, la història de la teva casa natal, d'un arbre que hi ha al fons d'un pati, d'un carrer... Ara bé, com que el documental es fonamenta en la improvisació, no és una contradicció tenir una història fixada i improvisar, és a dir, pots deixar de banda el guió o els apunts previs que has fet i filmar amb completa llibertat. No ens hem d'encotillar en un guió i dir que hi ha coses que no filmes perquè no hi apareixen, cal obrir-se durant el rodatge, introduir-hi tot el que sigui d'interès i mantenir un equilibri entre el guió tancat i el guió obert.

Què és més real, la realitat que ens ofereixen des de dalt o la ficció que nosaltres mateixes podem crear des de baix?

La nostra. Els nostres ideals i les nostres il·lusions són les que valen i, si són irrealitzables, no és greu perquè sempre s'ha viscut d'il·lusions. Si no tens il·lusions, en realitat, et transformes en una planta. Sempre hem d'idear coses impossibles perquè sí que es poden fer i, si no es poden fer del tot, potser sí un 10% i això ja és suficient. Generalment, el món dominant està governat pel diner, mana el capital i el capital només pensa a incrementar el capital, no li interessa la societat, es inhumà. Per a alguns teòlegs, el dimoni són els diners, el capital.

Promedios: comunicació, cultura, comunitat indígena

El 1998, a l'escalf de la sublevació protagonitzada pel zapatisme quatre anys abans, va néixer el projecte Promedios a Chiapas. Integrat per desenes de periodistes i activistes socials, aquest col·lectiu ha esdevingut l'autoescola de comunicació més important per les comunitats rurals de la

zona del sud-est de Mèxic, gràcies a la qual aprenen a realitzar les seves produccions audiovisuals. Documentals que empoderen la població i li permeten, sense més filtres que el seu treball tècnic, oferir la seva mirada de la realitat al món sencer.

Arnau Palou

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

És un fet que una comunitat no sobreviu sense comunicació. Parlant, transmetem informació, generem coneixement i compartim experiències. El desembre de 2003, durant el Congrés Mundial de la Societat de la Informació que es va celebrar a Ginebra, les participants van redactar una llarga declaració de principis. En el seu primer capítol, expressaven: "Declarem el nostre desig i compromís comuns de construir una societat de la informació centrada en la persona, integradora i orientada al desenvolupament, on tothom pugui crear, consultar, utilitzar i compartir la informació i el coneixement perquè les persones, les comunitats i els pobles puguin emprar plenament les seves possibilitats en la promoció del seu desenvolupament sostenible i en la millora de la seva

Els mitjans han tingut un paper fonamental en la història de Chiapas; L'EZLN els va utilitzar per difondre la seva revolta

qualitat de vida". Per plasmar aquest ideal a la realitat quotidiana, el congrés va emfasitzar la necessitat de democratitzar els mitjans en totes les seves dimensions. Sota aquesta idea, es concep el projecte Promedios, una petita organització de comunicació comunitària de l'Estat de Chiapas, a Mèxic, que proporciona, en col·laboració amb quatre comunitats indígenes (*caracoles*, segons el moviment), un espai de comunicació fet per totes les persones i adreçat a totes elles. El seu lema, *les nostres veus, els nostres mitjans*, expressa la voluntat de donar a conèixer la veu dels pobles indígenes mitjançant les seves eines de referència: les ràdios i les càmeres.

La revolta en imatges

Des de l'any 1998, Promedios facilita capacitació, recursos tecnològics i la informació necessària per utilitzar-los a totes les comunitats indígenes de Chiapas, que, amb cinc milions d'habitants censades (dedicades al turisme, a la producció agropecuària de cafè i de xocolata i a l'artesanía), arrosseguen un

La majoria de documentals ofereixen una mirada nítida de la vida a Chiapas

llarg període d'injustícies i de projectes contrahegemònics. Un Estat que compta amb una gran diversitat ètnica i que ha estat víctima d'una desigualtat social cruel i violenta que es remunta a l'època de les colonitzacions hispàniques. La lluita, però, no es limita a la sobirania alimentària ni tampoc a la defensa del territori, sinó que inclou la seva cultura i, en definitiva, el seu futur com a comunitat arrelada al medi i amb una història pròpia, de la qual Promedios, conscient d'això, vol donar testimoni a Mèxic i a tot al món.

La seu central d'aquest col·lectiu es troba a San Cristóbal de las Casas, ciutat símbol de l'aixecament zapatista de 1994, moment en què es va començar a gestar el projecte al costat de les comunitats de la zona zapatista, on els mitjans han tingut un paper fonamental. L'EZLN els va utilitzar per difondre la seva lluita a l'exterior en nombroses ocasions i les seves càmeres de televisió van donar fe de l'ocupació del Palau Municipal de Sant Cristóbal per part de l'exèrcit popular sublevat aquell 1 de gener de 1994.

Precisament, Promedios es va formar gràcies a l'aliança entre diferents activistes i organitzacions mexicanes i estrangeres involucrades en el món del periodisme. L'interès de les comunitats per utilitzar les seves càmeres de vídeo i la col·laboració de persones

La revolta zapatista s'ha servit dels mitjans per projectar-se arreu del món

alienes, però simpatitzats amb el moviment, va facilitar la seva constitució formal, que no es va produir fins ben entret el 1998.

"Les comunitats determinen si volen tenir accés als mitjans de comunicació", diu Paco. El treballador de Promedios, afegeix: "Som periodistes, però no anem a predicar com si fóssim la salvació". Paco explica que les comunitats,

conscients de la importància d'apropiar-se dels mitjans de comunicació, són les primeres que demanen ajuda a Promedios. És aleshores quan dissenyen les seves pròpies xarxes de comunicació, amb una comissió a cada municipi, coordinades a través d'un centre comunitari. "Gràcies a aquesta xarxa de ràdios locals, les comunitats es comuniquen entre elles de manera

lliure i autònoma”, afegeix Paco, que posa com a exemple el documental *La vida de la Mujer en Resistència*, dedicat al paper de Radio Insurgentes, l'altaveu que fa difusió de la lluita per la igualtat de gènere dins les comunitats de la zona zapatista.

Empoderament visual

A Promedios, hi treballen un total de 80 periodistes, la majoria amb una experiència dilatada en l'àmbit de la comunicació popular, la qual cosa fa que l'organització i el treball que en resulta sigui més dinàmic i canviant. Una circumstància que, malgrat l'anar i venir de molta gent, no ha desvirtuat l'objectiu de permetre que les comunitats zapatistes s'apropiïn del seu coneixement per desenvolupar-se com a poble de forma autònoma. Fruit del compromís d'aquestes professionals, el col·lectiu els proporciona ràdios, càmeres i ordinadors i, al mateix temps, els transmet la informació necessària perquè els homes i les dones utilitzin les eines comunicatives de la manera més eficient i professional possible.

La xarxa de comunicadores fa d'enllaç perquè les comunitats coneguin la manera de traslladar la seva lluita a l'exterior

Paco explica que tot va començar recollint vídeos de segona mà. “A poc a poc, amb l'ajuda de fons de cooperació, vam aconseguir material adequat pels nous comunicadors indígenes, persones poc habituades a les noves tecnologies de la informació”. La majoria de la gent que accedeix als mitjans són, afegeix el membre de Promedios, camperols i camperoles amb poc capital econòmic, sense estudis i amb una gran càrrega històrica de repressió. Gent amb una posició de desavantatge que, a causa dels avatars i de les vicissituds ocorregudes en temps pretèrits, encara està excloua de l'anomenada societat global.

Conscient d'aquests imponderables, Promedios ensenya a la població a utilitzar l'equip, explorar les diferents possibilitats que ofereix i desxifrar el seu llenguatge audiovisual. “Treballem perquè es comprenguin les formes de comunicació de l'exterior i de l'interior de les comunitats amb l'objectiu de sensibilitzar l'audiència no indígena”, diu Paco, pel qual la finalitat última d'aquesta xarxa de comunicadores és “fer d'enllaç perquè les comunitats de la zona de Chiapas coneguin la manera de traslladar les seves reivindicacions i les seves activitats al món exterior”.

Relat en veu pròpia

Per coordinar bé la seva labor, Promedios s'estructura en les àrees de capaciació, seguiment i assessorament de les produccions i coordinació entre les comunitats. També hi ha l'àrea de dis-

A través de Promedios, coneixem en primera persona el relat de la lluita indígena

tribució, de promoció i de comercialització dels productes audiovisuals, mitjançant la qual els diferents reportatges poden seguir el seu itinerari fins a ser visionats pel màxim nombre possible de persones i col·lectius socials.

En general, però, la majoria dels documentals es queden dins les comunitats, que els intercanvien per conèixer-se i reconèixer-se entre elles, amb l'objectiu de mostrar la seva idiosincrasia als altres pobles. Tot plegat, amb el desig últim de compartir experiències a través de videodocumentals, una pràctica que, per aquestes comunitats, ha esdevingut una fórmula excel·lent per mantenir viva la seva cultura i els seus costums ancestrals.

En menys proporció, la resta dels vídeos es destinen a ensenyar la seva lluita i la seva cosmovisió del món a l'exterior. És el cas del documental *La Tierra Sagrada*, que mostra l'explotació

que pateix el camperolat per part dels ranxers de la zona, un assetjament que ja es produïa abans de l'aixecament zapatista de 1994. En canvi, *La Tierra de quien la trabaja*, versa sobre l'ocupació de les terres d'Agua Azul que va protagonitzar un grup d'indígenes amb l'objectiu d'evitar els projectes turístics del govern mexicà. Promedios empaqueta aquests treballs, els afegeix subtítols i els deixa a punt per ser distribuïts a d'altres organitzacions que operen arreu del món. En un futur pròxim, Promedios confia aconseguir coproduccions internacionals, objectiu pel qual compta amb una xarxa de donants i de contribuents nord-americanes que ajuden a finançar els diferents projectes.

El resultat de tot plegat és un compendi molt interessant de documentals de caràcter polític que denoten una visió molt crítica de la societat. Són

produccions eminentment realistes, realitzades pels propis pobles indígenes, on l'important és el missatge polític i no tant la qualitat tècnica. En general, es tracta d'un material alternatiu, d'un interès molt específic, amb poc pressupost i sense el suport de grans distribuïdores cinematogràfiques. Tanmateix, aquests documentals s'han presentat a més d'una vintena de festivals nacionals i internacionals, fet que ha ajudat a distribuir-ne més de 4.000 còpies entre els Estats Units i els països d'Europa.

Aquest desembre passat, els acords de Ginebra han complert vuit anys. I, certament, queda molta feina per convertir la comunicació en un dret universal. La lliçó de Chiapas, diu Paco, és que “si volem una societat democràtica, justa i orientada al desenvolupament de tots els pobles, hem d'implantar-nos”. Promedios ja ho ha fet.

La comunitat aprèn a utilitzar les noves tecnologies per produir els seus propis treballs

- Promedios

Vides i barris

FOTOGRAFIA: Albert Garcia

Novament, la tragèdia arriba als més vulnerables i fràgils i de la manera més absurda i injusta. I aleshores sorgeix la ràbia, el dolor, la frustració continguda de tantes altres coses.

Els qui probablement han salvat la vida en l'onatge de l'Atlàntic, ara subjecten la fotografia d'un company mort, un naufragi en terra ferma. Trist destí dels qui, a l'Àfrica, vivien a la perifèria del món i ara habiten les perifèries urbanes d'Occident. Els marges.

3 de gener, al barri del Besòs de Barcelona, un home d'origen senegalès mor arran d'un conflicte a l'espai públic, a causa d'un tret d'una família gitana. Periodísticament, un plat morbós; socialment, un drama que ens mostra i potser ens anuncia la dura relació dels qui, des dels marges, lluiten per la supervivència sense establir vincles comunitaris i de classe, sinó, ben al contrari, establint relacions de competència. Més enllà de lectures en clau de comunitats, orígens i ètnies, de racisme entre col·lectius, hem de posar el punt de mira en el territori on passa, un entorn de pobresa, marginalitat i discriminació que és conseqüència del racisme institucional. Més enllà del dit que dispara l'arma, hi ha el

tret de la ràbia mal dirigida, de la invisibilitat, de l'exclusió i l'estigma, de l'oblit i la condemna que abraça les vides dels qui viuen en aquests barris.

Pobresa, immigració i comunitats històricament excloses conviuen en territoris geogràficament segregats, urbanísticament degradats, mancats d'equipaments i recursos, en un escenari d'atur crònic, dificultats socials i tensions públiques que escalfen l'olla de la violència latent. No és un conflicte cultural, no és qüestió d'origen, sinó la desigualtat social, les mancances estructurals i l'absència d'una política social, agreujades en el context actual de crisi econòmica i de retirada de l'estat del benestar.

Quin és, doncs, el destí d'aquests territoris de l'abandó? Com reconduir la ràbia i la frustració dels qui viuen als vèrtexs de l'opulència contra aquesta mateixa?

I l'olla bull i, al final, vessa i esquitxa. I només així es fa visible, davant el silenci institucional, l'oblit de la política pública, a l'esquena de la responsabilitat política. Però hi ha una responsabilitat múltiple, diversos dits disparen l'arma.

Judit Font

, observatori dels mitjans

observatorimitjans@setmanaridirecta.info

PREMSA

La mort de Fraga torna a delatar els mitjans

Aquest cop no hi havia excusa. La mort del franquista Manuel Fraga no podia haver agafat a contratemps cap redacció. Ben al contrari, normalment, aquest tipus de reportatges s'acostumen a preveure amb antelació i, en aquesta ocasió encara més, per una qüestió d'edat i de salut. En tot cas, la mort de Fraga ha generat, bàsicament, dues opcions per al titular principal: destacar el seu paper durant la dictadura o durant la democràcia. Potser va ser el diari Ara, el que se'n va

oferir una extensa biografia, que subratllava el seu paper "aperturista" dins el règim franquista i el suposat lideratge polític respecte la meitat de la població espanyola. En la mateixa línia, *El Mundo* deia "Mor Fraga. L'home que va guiar la dreta cap a la democràcia" i, a l'interior, destacava el seu paper a la "primera línia política" durant 60 anys, a més de ser "pare" de la Constitució. De fet, el seu director, Pedro J. Ramírez, a través del Twitter, assegurava que Fraga sempre havia format un duet amb Adolfo Suárez i que ell simpatitzava més amb el segon.

Media.cat cita Fraga respecte a l'ús de la guerra bruta

sortir millor, amb el titular "Mor Fraga, fill de Franco, pare de la Constitució", que deia molt en poques paraules. De totes maneres, n'hi ha prou amb repassar les portades de les principals capçaleres espanyoles per testar la qualitat democràtica de la premsa estatal -bon moment per recordar allò que els mitjans són *el quart poder*. L'ABC, per exemple, va apostar per un clar "Adéu a l'arquitecte de la dreta democràtica" i va

acompanyat de *perles* com l'afirmació que Fraga havia fet "una contribució extraordinària a la convivència". Pel que fa a *El País*, tampoc va apostar per remoure el passat d'un dels seus fundadors i, amb un "Mor Manuel Fraga, un líder de la dictadura a la democràcia", el rotatiu va combinar la notícia amb novetats del cas Urdangarín. A l'interior, va publicar algunes peces biogràfiques

sense entrar en detall i fins i tot sense citar alguns casos molt polèmics. Per últim, el diari *Público* va optar per ressaltar molt poc la notícia atorgant-li una petita foto a la portada. Sense entrar massa a fons, va destacar el caràcter "camaleònic" de l'expresident gallec.

A Catalunya, *La Vanguardia* també va apostar per fer una portada compartida, en aquest cas, amb la notícia del creuer enfonsat i sota un simple "Adéu a Manuel Fraga". *El Periódico* només li va dedicar una part de la portada, una columna a la dreta titulada "Mor Fraga". A la biografia, ressaltava -per exemple- que

va fer un pas en contra de la censura com a responsable d'Informació durant el franquisme. La notícia tampoc va acaparar la portada d'*El Punt-Aviu*, que ho va presentar sota el títol "Mor el ministre franquista i fundador del PP Manuel Fraga". En tot cas, gairebé cap mitjà no ha entrat a fons en els episodis més tèrbols -com mostra aquesta DIRECTA- pels quals Fraga mai no serà jutjat. En canvi, els mitjans internacionals sí van destacar a la portada el fet que fos ministre del dictador Francisco Franco, com van fer el rotatiu *The Guardian* i la televisió pública del Regne Unit, la BBC.

Ningú recorda l'Argentina
De fet, actualment, hi havia diligències obertes contra l'exministre per part d'un tribunal argentí per possibles delictes contra la humanitat. Així ho recordava el portal *Media.cat*, que detallava que, pocs dies abans, una jutgessa federal havia demanat informació sobre alts càrrecs de la dictadura franquista. La possibilitat de declarar-ho "genocidi polític, social i cultural" permetria, segons aquest mitjà, "explicar que, encara avui, es calcula que hi ha 13.000 represaliats republicans enterrats a les voreres de les carreteres sense dret a una sepultura digna, o que les xarxes de robatori de fills d'opositors i famílies pobres podrien haver sostret fins a 30.000 nadons amb la complicitat del règim i l'Església, delictes que no prescriuen ni poden ser amnistiats segons la jurisprudència internacional". Però la justícia espanyola s'ha mostrat totalment incapaç d'investigar aquests crims contra la humanitat perpetrats al seu propi territori. *Media.cat* també va fer memòria i va citar Fraga respecte a l'ús de la guerra bruta: "Combatre el terrorisme no és terrorisme d'Estat, fins i tot si es fa il·legalment". MARC TORRAS

MASS MEDIA

El "Viva España" eclipsa la protesta

Es Mossos d'Esquadra negant-se a parlar català i cridant "Viva España". Aquest va ser el tema principal de les notícies sobre la protesta que va tenir lloc el dissabte 14 de gener davant la Casa de la Cultura de Lloret de Mar, durant la visita d'Artur Mas.

La informació provenia, fonamentalment, d'Europa Press, que va emetre un teletip dient que això va ocórrer durant un acte en el qual van participar 400 policies. Ara bé, les persones que hi van assistir asseguren que el nombre de participants a l'acte va ser de menys de

la meitat del que s'havia dit i que només hi havia una trentena d'agents (es podien identificar per les armelles sindicals). Els cànctics s'haurien produït en un moment puntual i, la resta de l'estona, les consignes de la ciutadania de la zona haurien girat al voltant de les

retallades dels serveis públics, la corrupció i la crisi. Per això, la plataforma *Unitspelcap* i d'altres col·lectius mobilitzats es van mostrar indignats per una cobertura informativa que algunes veus van titllar de "periodisme *low cost*". REDACCIÓ

FREQUÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrasa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Radio Mistelera 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de La Tele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20h30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'Entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Gènere
DIMECRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV
DIJOUS: 22h. Vt tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de La Tele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua
DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIUMENGE: 23h. Zientzia i Zpirtu.

terra d'escudella
www.tdk.cat

menú al migdia
carta de nit
taules d'embotits
amanides
patates braves
cerveses artesanes
cultura popular
exposicions

C/ Premià, 20 baixos, Sants (Bcn)
tel. 93 422 16 13

impresos de tota mena
disseny gràfic
compaginació
il·lustració
rètols
webs ...

Fundació Tam-Tam · 93 218 92 39
tamtam@ibernet.com

Teteria Malea
cooperativa autogestionaria

Vine a comprar
les necessitats
del dia a dia

c/Riego 16
barri de Sants (Bcn)
Obert de dimarts a diumenge
Dimarts i caps de setmana
tancat al març

L'ACCENT

Periòdic popular dels Països Catalans
subscripcions + publicitat = ppcc@laccent.cat

www.laccent.cat

KAMILOSETAS MUSKARIA

AMIGOS
PANIC TURMENTS I MALA LLET
NOU TREBALL DISPONIBLE

, roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

ALEMANYA · LA MARXA, QUE HA APLEGAT UNES 15.000 PERSONES, ACABA A COPS DE PUNY ENTRE DIVERSES FACCIIONS I FOTOPERIODISTES

Recorden Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht 93 anys després del seu assassinat

Roger Suso
Berlín

Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht van ser assassinats pels Freikorps -tropes d'assalt paramilitars prenazis- el 15 de gener de 1919 a Berlín, a instàncies del govern contrarevolucionari de la socialdemocràcia alemanya d'aleshores i, en particular, del ministre de Defensa Gustav Noske (SPD). Els fets es van interpretar com un intent d'aixafar la revolució espartaquista i de consolidar el poder de l'SPD en el capiteig de la revolució alemanya de novembre, després de la derrota de l'imperi alemany a la Primera Guerra Mundial i de l'abdicació del kàiser Guillem II, just abans de la República de Weimar. 93 anys després, fins a 15.000 persones es van manifestar i van recordar Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht pels carrers de Berlín amb garlandes i clavells vermells.

Una ofrena de flors a càrrec del partit socialista Die Linke al Memorial dels Socialistes del cementiri central del barri de Friedrichsfelde, a primera hora del matí, va encetar els actes de la diada. L'ofrena va comptar amb la participació de representants destacades del partit com Gesine Löttsch, Klaus Ernst, Gregor Gysi, Oskar Lafontaine i el darrer primer ministre del Partit Socialista Unificat d'Alemanya (SED) a l'Alemanya de l'Est, Hans Modrow.

Es va veure una pancarta que lluia les cares de Mao, Lenin i Stalin sota el lema 'No, no, això no és comunisme'

A mig matí, la convocatòria de manifestació va reunir una gran multitud de persones a la porta de Frankfurt, situada a l'avinguda Karl Marx (antiga avinguda Stalin), que van caminar fins al cementiri de Friedrichsfelde, on també hi ha enterrada la cúpula dirigent de la República Democràtica Alemanya (RDA). Com és habitual, la manifestació es va estructurar per blocs, ideologies, grups, grupuscles, partits i col·lectius, sota pancartes i cartells amb lemes contra el capita-

ULLI WINKLER

Un gran nombre de persones va caminar fins al cementiri de Friedrichsfelde

Ofrena de flors, a càrrec del partit socialista Die Linke, al 'Memorial dels Socialistes'

lisme, el poder dels bancs, la intenció del govern Merkel d'establir un govern econòmic europeu, l'impopular subsidi d'atur de llarga durada Hartz IV i els *minijobs*. El bloc més nombrós va ser el que formaven les bases de Die Linke, seguit pel Partit Comunista Alemany (DKP). Es va poder veure gent gran amb parques marrons i casquet de pell o *ushanka* russa, amb banderes de la República Soviètica de Baviera i de la RDA. També hi havia un grup de joves de prop de 30 anys amb camises blaves de la FDJ (l'or-

ganització juvenil oficial a la RDA), gent amb banderes palestines, kurdes i basques (*ikurriña* i *arrano beltza*) i, fins i tot, una colla d'antifeixistes i llibertàries amb banderes de la CNT.

En plena marxa, a la cantonada de l'avinguda de Frankfurt amb el carrer Ruschestraße, indret on s'ubicava la seu de l'antiga Stasi, alguna gent de l'òrbita del Partit Marxista-Leninista d'Alemanya (MLDP, maoista) va atacar i escridassar -amb un "Agents de l'imperialisme, fora!"- un grup de perso-

nes que sostenien una pancarta que lluia les cares de Lenin, Stalin i Mao sota el lema *No, no, això no és comunisme*. Com en anys anteriors, després del sentit i popular "homenatge silenciós", "La Internacional" musicada i les ofrenes de cada col·lectiu a les tombes de Luxemburg i Liebknecht -però també a les d'Ernst Thälmann, John Schöner i Franz Mehring-, la tensió va augmentar quan un grup de membres del partit hoxhaista turc MLKP va retirar amb males arts els clavells de la pedra-memorial en

record a les víctimes de l'estalinisme -que també forma part del Memorial dels Socialistes des de 2006- i va atacar amb els pals de les banderes, empenes i cops de puny tant les persones que els havien col·locat com diverses fotoperiodistes.

Tanmateix, la manifestació en record de Luxemburg-Liebknecht no va ser l'única que es va fer el diumenge 15 de gener contra el capitalisme, el poder dels bancs i les polítiques del govern Merkel. El mateix migdia, el moviment Occupy Berlín va convocar una marxa "per la democràcia real ja", que va recórrer el tram entre la font de Neptú (davant de l'ajuntament) i la porta de Brandenburg en un ambient molt festiu i reivindicatiu. La manifestació va congregat prop de 1.000 persones i s'hi van poder veure banderes antinuclears, antifeixistes o d'Attac, màscares de Guy Fawkes, pancartes creatives i també força banderes noves de Síria i Líbia. Altres ciutats alemanyes, com Frankfurt, Main, Hamburg o Hannover, també van viure convocatòries similars. Al final de la manifestació, es va celebrar una assemblea a l'estació central (Hauptbahnhof), que va ser desallotjada per la policia però va continuar a la plaça de Washington, fora de l'estació.

Les dues marxades mostren punts de vista que sembla que no es troben ni creen sinèrgies

Tot i que denuncien la mateixa cosa i s'expliquen a través del mateix fenomen, les dues manifestacions mostren diversos punts de vista que sembla que no es troben ni creen sinèrgies. Una situació que posa de manifest la dicotomia de la dialèctica i el materialisme històric entre la ideologia d'una esquerra tradicional, marxista i institucionalista i l'idealisme d'un moviment de masses espontani, tecnològic i líquid. No obstant això, aprofitant l'efemèride, es pot observar que ambdues manifestacions s'adscriuen a un principi bàsic del luxemburgisme: la defensa d'una certa espontaneïtat revolucionària de les persones i la democràcia interna de les organitzacions per canviar les coses i el món.

, roda el món

MÈXIC · ELS GRUPS PARAMILITARS VAN ASSASSINAR 45 PACIFISTES EL 1997

L'expresident Zedillo està a punt de ser jutjat als EUA per la massacre d'Acteal

Fran Richart
Mèxic

El jutge Alvin W. Thompson, cap de la cort federal del districte de Connecticut, decidirà, el proper 27 de febrer, si vol fer història i jutjar l'expresident mexicà Ernesto Zedillo per crims de lesa humanitat, arran d'un dels episodis més obscurs de la seva legislatura: la matança d'Acteal. En aquesta població rural de Chiapas, el 22 de desembre de 1997, 45 indígenes de l'organització civil Las Abejas van ser assassinades per diversos grups paramilitars. L'episodi d'Acteal va evidenciar cruelment la guerra de baixa intensitat duta a terme pel govern del Partit Revolucionari Institucional (PRI) contra l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional (EZLN) arran del trencament del diàleg de l'agost de 1996.

Una de les múltiples protestes contra la militarització a la regió de Chenelhó, a Chiapas

Volent que Zedillo indemnitzés les deu demandants amb 50 milions de dòlars per la responsabilitat que va tenir en els fets

Les deu demandants anònimes i presumptament víctimes d'Acteal volen que Ernesto Zedillo les indemnitzés amb 50 milions de dòlars per la responsabilitat que va tenir en el succés.

Las Abejas se'n desvinculen

La demanda de 53 pàgines que es va presentar el 16 de setembre a la cort federal de Connecticut diu que la matança va ser resultat d'un operatiu anomenat *Chiapas 94* per acabar amb les àrees d'influència de l'EZLN al sud de Mèxic. Les persones demandants són quatre dones i sis homes que, suposadament, van sobreviure a l'atac i que han preferit guardar l'anonimat "per seguretat". Poc després que es

filtrés la notícia, el col·lectiu Las Abejas va convocar una roda de premsa ràpidament per desvincular-se de la demanda i desmentir la seva participació en el procés. Amb creus d'un metre d'alçada amb les inscripcions dels noms de les familiars mortes, van exigir una cosa a les "demandants desconegudes": "Que no venguin la sang de les nostres germanes per diners". Per l'organització d'ètnia tzotzil, la demanda principal és que els autors materials i intel·lectuals d'aquest crim, no només el president Zedillo, siguin empresonats; no volen pas una compensació econòmica, tal com estipula la demanda. També van remarcar que no tenen recursos per viatjar als Estats Units ni per emprendre una acció legal d'aquesta magnitud.

De fet, el candidat presidencial del Partit de la Revolució Democràtica (PRD, l'esquerra mexicana), Andrés López Obrador, ha declarat que, darrere la demanda contra Ernesto Zedillo, hi ha "la mà" del també expresident i predecessor de Zedillo, Carlos Salinas de Gortari. Segons Andrés López Obrador,

l'exdirigent Gotari, que manté conegudes diferències amb Zedillo, hauria finançat tot aquest cas per "ajustos de comptes". El líder del PRD demana que es faci justícia, però que no es busquin "propòsits polítics".

El malson de Zedillo

Si la demanda prosperés, Ernesto Zedillo -que gaudeix confortablement del seu despatx a la Universitat de Yale, on imparteix classes d'economia- es veuria davant d'una fila d'indígenes de la zona de Chiapas, els seus advocats defensors, el jurat i una quantitat innumerable de periodistes que traïrien suc de la que, probablement, seria una de les notícies de l'any. Les veus expertes han assenyalat que la demandada és de caràcter civil perquè, si fos penal, el jutge Alvin W. Thompson podria haver atorgat la immunitat a Zedillo fàcilment, una immunitat que el govern mexicà ja ha demanat als Estats Units.

Una de les proves de l'acusació, segons va publicar el diari *Milenio*, és una declaració ministerial,

on consta que el secretari de governació de Zedillo, Emilio Chuayffet, va entregar una carta del bisbe Raúl Vera a Zedillo que l'alertava de la situació d'Acteal. El president va rebutjar la carta perquè estava molt ocupat amb la gravació del tradicional missatge nadalenc al poble mexicà que es retransmet a la televisió. Així doncs, Zedillo es pot trobar amb un panorama inquietant. Com assenyalava el periodista Carlos Puig, aquesta mena de judicis són més aviat esdeveniments teatrals on es busca convèncer el jurat amb narrativa emocional.

Probablement, Zedillo s'haurà d'enfrontar a un jurat blanc i liberal, que veurà les fotos de les víctimes d'aquell dia, els vídeos dels morts i les indígenes demanant la reparació del greuge. Tot, perquè aquell dia estava molt ocupat gravant per la televisió. Com diu el periodista Carlos Puig, Zedillo no vol ser-hi.

Una història de conflictes

La massacre d'Acteal va suposar un impacte a la retina de la socie-

tat mexicana, no només pel nombre de morts, sinó pel tipus de víctimes i les circumstàncies en què van ser assassinades. Nou homes, vint dones (set d'elles, embarassades) i setze nenes i adolescents van ser tirotejades mortalment per 90 paramilitars contraris a l'EZLN mentre estaven pregant a l'interior d'una capella, a 200 metres d'un equip de reforç de la policia. Les víctimes eren membres de Las Abejas, una organització cristiana i pacifista nascuda a Acteal durant els anys 90 per millorar les condicions de vida de la regió chiapaneca de Chenalhó. Segons els investigadors Arturo Lomelí i Dolores Camacho, l'estratègia de les autoritats era crear una divisió interna dins les comunitats properes a l'EZLN armant els sectors de la població que no simpatitzaven amb el zapatisme, principalment, militants del PRI, del Partit del Treball (PT) i del Partit Cardenista.

Las Abejas va denunciar que l'atac havia estat perpetrat per paramilitars equipats i ensinistrats per les autoritats i l'exèrcit

Las Abejas va denunciar que l'atac havia estat perpetrat per grups paramilitars ensinistrats i equipats per l'exèrcit i les autoritats estatals. La resposta de la Procuraduria General (Ministeri de Justícia) va ser l'arrest de més de 100 persones i la defensa de l'argument que l'atemptat s'havia produït arran de la disputa d'un predi de sorra. Cap autoritat -ni federal ni nacional- no va ser processada per la matança, la majoria de persones acusades han estat alliberades per la Cort Suprema els darrers anys i els policies condemnats per homicidi d'omissió van sortir de la presó al cap de menys de nou anys.

Barri Sant Joan

entitat cultural i esportiva

Tlf. 93 896 1200
ger@entitatger.cat
www.entitatger.cat
Ribes (Garraf)

Diagonal

El lobby transgènico en el Gobierno 29

LAS SUSCRIPCIONES HACEN POSIBLE ESTE PROYECTO

SUSCRÍBETE DESDE 25€

disco 100

COL·LECTIU RONDA

assessorament JURÍDIC a PERSONES i entitats d'economia SOCIAL

www.ronda.coop

EGIPTE · LA IMATGE DELS MILITARS TREPITJANT SENSE MIRAMENTS EL TORS SEMINU D'UNA DONA AIXECA MOBILITZACIONS HISTÒRIQUES

Les egípcies clamen per la feminitat de la revolució del 25 de gener

Marc Almodóvar
El Caire

KHALED DESOUKI

Fins a 10.000 dones van marxar pel Caire el 20 de desembre, unes manifestacions femenines massives que, en poc dies, es van escampar a diverses ciutats del país. "Les dones som aquí: és la nostra revolució", va afirmar una jove embolicada amb la bandera egípcia. Una pancarta recordava "Som les teves mares, germanes i filles", mentre les dones cridaven per la feminitat de la revolta. Tot i que no era, ni molt menys, la primera vegada que s'organitzaven marxes de gènere, sí que van ser les més concorregudes des que es va iniciar la revolució el 25 de gener de l'any passat. Unes marxes que van fer esclatar amb força una qüestió de gènere que, tot i que ha estat latent durant tot el procés, no s'havia mostrat amb tanta evidència com en les darreres setmanes.

El detonant va ser la brutal agressió militar contra una jove, difosa internacionalment gràcies a una filmació, en què s'observava com els soldats trepitjaven sense miraments el tors seminu d'una manifestant. Una imatge que va indignar el món sencer i que va provocar l'explosió d'unes protestes de gènere sense precedents en la història recent d'Egipte. La mobilització va forçar el cos militar a demanar disculpes públicament. A través d'un comunicat oficial, demanaven perdó "a les meravelloses dones d'Egipte" i reconeixien el seu dret de "manifestar-se i fer vida política completa". Unes disculpes que, implícitament, reconeixien un atac que l'exèrcit havia negat sistemàticament durant dies.

La victòria de les forces islamistes ha ajudat a configurar un panorama que les analistes occidentals no veuen massa propici als drets de les dones

Tan sols una setmana després de la manifestació massiva, es va assolir una nova victòria revolucionària amb caràcter de gènere. El tribunal administratiu va admetre a tràmit la demanda de la jove Samira Ibrahim contra l'exèrcit egipci pel polèmic cas dels testos de virginitat. D'a-

Manifestació celebrada a la ciutat del Caire el 20 de desembre de 2011

questa manera, el tribunal va donar validesa al testimoni de la jove, que no va tenir por de testificar contra el poder militar i denunciar els abusos sexuals comesos contra ella i les seves companyes. La nit del 9 de març, la policia militar va detenir i agredir sexualment una vintena d'activistes que es trobaven a la plaça Tahrir. L'exèrcit es va defensar de les acusacions assegurant que el que havia fet era comprovar la virginitat de les joves. Un eufemisme que volia senyalar públicament les revolucionàries i que va indignar els grups de drets humans. Tot i que la decisió judicial encara no és una sentència ferma, admet a tràmit el cas i exigeix al cos militar que posi fi a aquestes pràctiques. De fet, aquesta és la primera sentència que senyala directament l'exèrcit del país africà.

Aquests fets s'han produït enmig de la preocupació per la minsa presència femenina al proper parlament egipci. Les votacions, emmarcades en un sistema que desempara qualsevol paritat de gènere, han dibuixat un parlament de majoria masculina aclaparadora. La clara victòria de les forces islamistes, amb un augment significatiu del partit salafista Nour, ha ajudat a configurar un panorama que les analistes occidentals no veuen massa propici als drets de les dones. Molts sectors activistes, però, han demanat calma i prudència i han re-

Una manifestant és arrossegada i colpejada durant les protestes del 20 de desembre

cordat que el camí de la revolució serà llarg i complicat.

"La qüestió de gènere ha interessat obsessivament a Occident -diu una manifestant- i tampoc sembla que es vulguin adonar que les dones egípcies també tenim veu i criteri i sabem denunciar el que no ens agrada". "Hem de recordar el valor de les dones de Mahala", afirma una altra activista tot rememorant les treballadores de filatures que, el desembre de 2006, van encendre de nou la metxa vaguista a Egipte. En aquesta ocasió, la mobilització de les dones que van abandonar els seus llocs de treball al crit de "On sou, els homes?" va suposar el punt de partida d'una mobilització obrera

massiva que la majoria d'activistes coincideixen a considerar el punt de partida de la revolució.

Moltes dones també recordaven el paper clau de les dones en les revolucions de 1917 contra el poder colonial i les de 1977 contra les mesures econòmiques liberals. Unes dones que han tornat a prendre el carrer cridant "On sou, els homes? Les dones som aquí!".

L'FMI arriba al Caire

Una delegació oficial del Fons Monetari Internacional va arribar al Caire el 16 de gener per negociar un controvertit préstec de 3.200 milions de dòlars amb el govern egipci. El mes de juliol passat, després d'assegu-

rar-se l'ajuda dels països del golf Pèrsic, el govern egipci va rebutjar una ajuda econòmica de l'organisme internacional, arran de la indignació que va causar la proposta entre alguns sectors destacats de la revolució crítics amb l'intervencionisme estranger. Amb l'arribada de la delegació internacional, el ministre de finances Moutaz el-Said ha anunciat una recuperació econòmica espectacular que ha generat molts dubtes. Si mesos enrere es denunciava el risc d'una fallida total de l'economia, el diumenge passat, el nou ministre va anunciar l'augment de les inversions estrangeres i les exportacions, que fins i tot superaven les de l'any 2010.

Algunes analistes creuen que tot respon a les tàctiques del govern. Segons l'exministre de finances, Hazem el Beblawi, abans es defensava que l'economia estava en risc de col·lapse per dissuadir les vagues i protestes i avui es parla de bonança simplement per donar confiança als delegats de l'FMI. Un finançament que el cor revolucionari veu amb recel pel risc que impliqui contrapartides. Segons denuncien les activistes, les mesures neoliberals derivades dels acords anteriors van portar el país a la retallada dels subsidis als aliments bàsics, i a l'onada de privatitzacions dels anys 90 que va conduir al model econòmic actual.

, expressions

expressions@setmanaridirecta.info

La relació esquizofrènica dels humans amb la terra

El Centre d'Art Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat mostra una de les exposicions més extenses de l'obra d'Edward Burtynsky, que durant tres dècades ha fotografiat la destrucció humana de la naturalesa

L'home i la terra. Llum i ombra és el títol de la mostra fotogràfica d'aquest reconegut artista canadenc d'origen ucraïnès. Amb una trentena d'obres de gran format, el creador és capaç de mostrar la crueltat i la destrucció humana de la naturalesa amb un esteticisme i una bellesa que posen en evidència la línia fina que separa la crítica de la pura recreació estètica per plaer i obre un debat molt interessant.

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

Burtynsky (1955), fill d'immigrants ucraïneses al Canadà, es va introduir al món de la fotografia de molt jove gràcies al seu pare -un peó de la General Motors d'Ontario-, que va comprar una habitació fosca, manuals i càmeres fotogràfiques. A partir d'aquí, el jove Edward va encaminar la seva vida a pagar-se els estudis de fotografia, que va aconseguir acabar el 1982. Entre les seves influències, trobem la d'alguns pioners d'aquest art com E. Muybridge. Però Burtynsky ha dedicat mitja vida a una idea principal: copsar la transformació soferta per la naturalesa a mans de l'ésser humà. Així doncs, va començar amb les sèries anomenades *Mines*, on es pot veure l'impacte paisatgístic de les explotacions mineres a cel obert, però, sens dubte, un dels seus treballs més interessants és sobre l'obra faraònica que s'està duent a terme a la Xina, l'anomenada presa de les Tres Gorges, al riu lang-Tsé.

El petroli com a 'leitmotiv'

L'exposició del Centre d'Art Tecla Sala mostra diferents fotografies corresponents als treballs que ha dut a terme durant la seva carrera. Podríem dir que la instantània que inaugura la mostra és la causa de les següents: una fotografia sobre un nus de vies de comunicació -titulada *Autopista, número 2*- presa a Los Angeles, on hi predomina la corba, l'asfalt i els automòbils. Podríem assimilar-ho a una versió moderna de les rocambolesques presons en blanc i negre que feia l'arquitecte i artista italià Piranesi al segle XVIII; la diferència és que aquestes últimes eren imaginàries i les fotografies de Burtynsky són ben reals. En aquesta fotografia, l'artista reflexiona sobre el fet que tots els elements que hi surten

(cotxe, vidre, asfalt, roba i altres) tenen una característica en comú, el petroli, i sobre la impossibilitat actual de defugir d'aquest mineral fòssil. A partir d'aquesta reflexió, Burtynsky va crear l'obra sobre els camps petrolífers que trobem als Estats Units, que a l'exposició apareixen sota el títol comú de *Petroli*. En aquesta sèrie, es veuen autèntics paisatges lunars envaïts per màquines d'extracció que, multiplicades i seriades, transmeten la sensació que la màquina ha guanyat el pols a l'ésser humà. Una idea constant de la seva obra és copsar paisatges transformats per l'acció humana sense que hi aparegui cap persona; la seva empremta és el que la delata.

El gegant asiàtic no deixa de sorprendre

Tot seguit, apareix la part dedicada al gran gegant de la Xina, una de les més interessants de l'exposició, tant pel contingut visual com per la informació que ens dona d'aquest país emergent. Hi trobem les instantànies que va recopilar durant les diferents estades a les obres de la presa de les Tres Gorges i també les que mostren la superpoblació que està patint la ciutat de

Copsa paisatges transformats per l'acció humana sense que hi aparegui cap persona

Xangai. També es reproduceix el documental dirigit per Jennifer Baich sota el títol *Manufactured Landscapes* (Paisatges Fàbriques), que segueix Burtynsky al llarg dels seus viatges a la Xina. El treball presenta els efectes adversos de la ràpida i forta revolució industrial que ha viscut la zona. De la mateixa

'Shipbreaking #4' mostra treballadors que participen en el desballestament de vaixells a Bangla Desh

L'obra 'Urban renewal #6' reflecteix com està creixent de manera incontrolada la ciutat de Xangai

'Damm #6' és una fotografia de la presa de les Tres Gorges, on les persones són quasi invisibles a l'ull del públic espectador

manera, les fotografies de la presa mostren els treballadors com petites formigues enmig dels enormes materials, un espai ocupat només per ciment, tubs i turbines que sembla una ciutat futurista sense ànima. Igualment, la sèrie *Urban Renewal #6* (Renovació Urbana) retrata uns edificis quasi infinits que s'acosten més a la maqueta ideada per Fritz Lang a *Metròpolis* que no a la realitat quotidiana de les persones que hi han de viure.

'Renovació Urbana' retrata edificis quasi infinits que s'acosten a la idea de 'Metròpolis'

Segurament, la fotografia que reflecteix més la lluita entre la tradició i la modernitat a la Xina és *Feng Jie*. La instantània mostra les imponents obres sobre el riu Groc i els grups d'obriers equipats amb l'última tecnologia i, enmig d'ells, circulant per l'antic camí de carro, un home gran que porta les brides d'un burro carregat amb menjar; una d'aquelles fotografies que evidencien el saber fer del fotògraf.

Destrucció a tot color

La resta se centra a Austràlia, amb la sèrie de les mines d'argent al llac Lefroy *Silver Lake Operations #1* (Les operacions al llac de plata), que són color i forma en estat pur, si no pensem que també són destrucció a primer nivell. La sèrie sobre el desballestament de vaixells en un desert remot de Bangla-Desh -*Shipbreaking #4* (Trencament de vaixells)- mostra un paisatge fantasmagòric on els cascs vells i rovellats de centenars de vaixells esperen la seva mort lentament enmig del no-res i la desolació i grups de treballadors, en unes

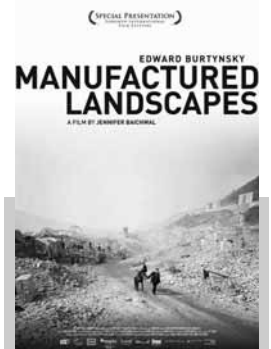
condicions climàtiques i laborals inhumanes, al voltant del *Kingfisher*, un antic vaixell de pesca que està esperant la seva fi. El conjunt de les *Pedreres-fetes a Portugal* i a les famoses pedreres de Carrarà a Itàlia *Carrara marble quarries #2* (Pedreres de marbre de Carrarà)- és una autèntica obra cubista. Aquest tipus de marbre ha estat molt apreciat des de l'antiguitat i és el que va utilitzar Miquel Àngel per fer les seves famoses escultures, però, avui dia, la pedrera gairebé és un forat sense fons, després d'haver estat explotada al màxim. Potser una de les fotos més atractives

'Silver Lake Operations #1': el gran forat que s'ha fet a Austràlia és una mina d'argent

visualment és *Nickel Tailings No. 31* (Deixalles de Níquel), un riu de color d'òxid potent que travessa una esplanada negra on no hi pot haver cap mena de vida orgànica. De la mateixa manera, podem apreciar que els residus que generen les grans ciutats i la indústria es van acumulant en zones que acaben esdevenint inertes, com en el cas de *Densified Scrap Metal No. 3* (Ferralla de metall densificat), on els cubs de metall s'amunteguen uns sobre els altres com si fossin edificis. O la sèrie de les acereries, on infinitat de trossets de metall formen piràmides perfectes, col·locades estèticament en l'espai. Després de contemplar aquestes visions, realment, una part del públic pot quedar sumida en la bellesa que desprenen aquestes imatges. Per aquest motiu, Burtynsky ha estat força criticat per tenir la qualitat de copsar amb tanta perfecció allò que, desgraciadament, és fruit de la destrucció

més visceral. Però les paraules del fotògraf reafirmen el caràcter instructiu i crític de les seves obres quan diu: "Perquè és per mitjà de la cultura que parem atenció a les nostres consciències i construïm la nostra història i és per mitjà de la cultura que l'home pot ser sensible a les conseqüències dels seus actes".

L'home i la terra. Llums i ombres

Centre d'Art Tecla Sala. Edward Burtynsky. Fins el 26 de febrer de 2012. Entrada gratuïta. Av. Josep Tarradellas i Joan, 44. L'Hospitalet de Llobregat. www.teclasala.net. www.edwardburtynsky.com.

Documental: *Manufactured Landscapes*. Jennifer Baichwal (2006, Canadà). 90 minuts. www.tv3.cat/videos/3758252.

> La muralla xinesa contemporània de les Tres Gorges

Edward Burtynsky ha fet diversos viatges a la Xina per anar copsant l'avenç d'aquesta obra d'enginyeria (presa de les Tres Gorges) que, realment, no haurà d'envejar pas l'antiga muralla xinesa ja que, a causa de la seva envergadura, també és veu des del satèl·lit. L'obra es va començar el 1994 i es va acabar el 2010; s'hi han destinat prop de 18.000 milions d'euros; té una alçada de 185 metres i una amplada de

2.335 metres. La construcció de la presa ha suposat anegar dinou ciutats i 322 pobles, ha afectat més de dos milions de persones i ha submergit prop de 630 metres quadrats de territori. Les persones desallotjades s'han reubicat en barris de nova construcció a la ciutat de Xongqing, tot i que moltes d'elles no tenen un lloc digne on viure. Culturalment, s'han perdut elements del paleolític, del neolític, restes molt impor-

tants per les persones de la zona i obres de les dinasties Ming i Qing. Quan el fotògraf i l'equip del documental van anar a gravar les obres de la presa, no se'ls va deixar parlar amb els treballadors i, en alguns espais, no van poder captar imatges. Ara mateix, les condicions laborals del personal que construirà la presa i l'afectació sobre el medi de la infraestructura més gran del món resta sota el mutisme del govern xinès.

ecofestes
Solucions ecològiques!!
per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

, expressions

ARTS PLÀSTIQUES

La revolució és de mala educació

Girona acull una mostra de l'obra del grup Praxis 75, que és un referent per fer emergir el potencial artístic que totes portem a dins

MUSEU HISTÒRIA DE LA CIUTAT GIRONA

Dos membres del grup Praxis 75 durant el taller de 'collage' que forma part del conjunt d'activitats de l'exposició

Quim Gibert
expressions@setmanaridirecta.info

Vaig conèixer Lluís Bosch Martí (Girona, 1941) en un dels sopars tertúlia que, durant una temporada llarga, va organitzar l'Ateneu d'Acció Cultural (ADAC) de Girona. Com a curiós insaciable, Bosch Martí hi va ser convidat per parlar de viatges. I és que, en el decurs dels anys 90, als estius, s'embarcava en periples transoceànics al marge dels circuits del turisme convencional. Aquest barbut rialler i fraternal no només ha estat un belluguet, sinó que mai no ha deixat de ser un activista, un provocador, un columnista d'opinió, un gran lector i conversador, un artista del món de la pintura i, tal com diu ell mateix, un lliurepensador. Bosch ha dit més d'un cop: "Jo no em puc desmoralitzar". A diferència d'altres, l'inconformista pintor gironí sempre està disposat a treballar per un món més lliure i igualitari. Aquest neguit transformador el va dur, just abans de la mort del dictador Franco, a impulsar el Grup Praxis 75, juntament amb Bep Marqués (Girona, 1943). Tant Bosch com Marqués, amb el suport de l'Assemblea Democràtica d'Artistes de Girona, van crear un univers compost d'imatges i retalls, en forma de *collage*, extrets de la premsa, de cartells, de publicitat... El propòsit d'aquests muntatges crítics, repro-

duïts en díptics, murals, revistes, etc. no era altre que el d'incitar a la reflexió i el debat social a partir d'observacions iròniques i punyents. Als inicis de Praxis 75, que van coincidir amb la transició espanyola, la línia del grup va ser rupturista. Durant la dècada dels anys 80, es va arrelgar amb els moviments socials (antinuclears, ecologistes, no-violents, obreristes, independentistes...).

Lluís Bosch Martí subratlla que Praxis 75 i altres grups alternatius de l'època van convertir Girona en l'avantguarda difusora de l'Assemblea de Catalunya: "En aquella època, els artistes no eren corporativistes ni elitistes, sinó solidaris i utòpics; volíem un nou tipus d'artista social i no ser Picassos, Mirós, Dalís ni Barcelós..." (*Diari de Girona*, 27-12-11). Bosch Martí és del parer que, a hores d'ara, estem assistint a la reconstrucció del sistema capitalista i a la destrucció de l'estat del benestar. Això explica que Bosch titlli el panorama artístic actual de Girona de "mediocre i individualista" i els artistes locals d'excessivament "despolititzats".

Els dos creadors de la ciutat petita i delicada subscriuen que, malauradament, la petja de Praxis 75 no ha perdut actualitat. Bep Marqués afirma: "Són tants, els que avui dia voldrien ser Marta Chavarrí i Mario Conde!". És obvi que, durant les darreres dècades, els vincles comunitaris que l'esquerre precisa per nodrir-se s'han

Grup Praxis 75 (1975-1990) *Una guerrilla comunicativa*

Fins el 12 de febrer.
Museu d'Història de la Ciutat.
Carrer de la Força, 27.
Girona.
<http://www.girona.cat/museu-ciutat/cat/index.php>.

aiguil. El triomf de la societat de l'èxit, l'individualisme, el consum permanent, la seguretat, la política de l'espectacle, l'hegemonia ideològica... han dretanitzat l'esquerre, que ha adoptat valors conservadors. En definitiva, *Una guerrilla comunicativa*, que és el títol de la mostra, ens crida a interpel·lar-nos davant l'alienació, encara que la revolució continui sent de mala educació.

MÚSICA

Cavallers ebris de música, whisky i ratafia

El treball del grup del Maresme es pot descarregar a través de la seva web

Oriol Fuster i Cabrera
expressions@setmanaridirecta.info

El Maresme, situat entre la Selva i el Barcelonès, amaga molts secrets: el vi d'Alella, el Corpus d'Argentona, la Festa dels Pirats de Vilassar; les platges, les palmeres... i els escarabats morruts. I, també, cal dir-ho, bona música: com el *folk-rock hooligan* d'Ebrí Knight. Es tracta d'una etiqueta -un *leitmotiv*- que, a priori, pot sonar estranya: folk i *hooligan* serien, segons les visió més estesa, dos conceptes prou antagònics. De la mateixa manera que costa imaginar els Boixos Nois escoltant La Carrau, es faria estrany veure Pep Gimeno *Botifarra* animant el València amb una candela cremant a la mà. Però les imatges prefixades sovint són errònies i *Tonades de fa temps* (Cases de la Música, 2011), el primer disc dels maresmencs, ho demostra.

Tonades de fa temps arriba després que els *ebri*s s'hagin passat quasi set anys picant pedra concert rere concert. Qui dia passa any empeny i esta experiència es nota sobre l'espectari. La proposta que ara presenten en disc, doncs, fa temps que corre per les festes majors i festivals d'este país; i la defensen com es mereix: no com un producte nou i naïf, sinó amb l'orgull i la seguretat de qui ja fa temps que fa saltar el públic als concerts.

En esta primera entrega d'Ebrí Knight, hi trobarem melodies d'arrel tradicional defensades amb flauta, violí i acordió -i col·laboracions de flabiol o sac de gemecs-, combinades amb bases de guitarra i percussió. Tenen fixada la vista mar enllà, al món celta, i és per això que s'atreixeixen amb *jigs*, *country* i cants de taverna irlandesa. Això, però, no els fa oblidar les pròpies arrels mediterrànies, mentre reversionen *hits* de la tradició catalana com "La polca d'Ours", "La puta i el ministre" o,

Ebrí Knight

Disc: *Tonades de fa temps*.
Any: 2011.
Web: www.ebriknight.com.

fins i tot, "La manta al coll" i n'amplien el repertori amb noves propostes.

En escoltar-los, de lluny, sonen Dropkick Murphys, The Pogues o Celtas Cortos. Però els *ebri*s aconsegueixen acariciar el que, a la llarga, acabarà esdevenint un estil propi, en part gràcies a unes lletres -en català i en anglès- ben treballades que es mouen entre la quotidianitat, l'imaginari folk nostrat i cèltic i una no-necessàriament- sempre fina ironia.

De moment, ja tenen nou material per rodar: un videoclip ("Després de sopar") i el disc, que tot just han presentat a l'Espai Vilaweb de Barcelona i que es pot descarregar gratuïtament des de la seva web.

Hi trobarem, doncs, quinze temes -més una instrumentalment massiva *Bonus Track*-, que aplegaran l'inici d'any a les amants de la música tradicional; però que també poden servir per trencar tòpics i ajudar a introduir-s'hi a aquelles i aquells que encara s'hi mostren distants.

Perquè la música tradicional és la dansada de sardanes del diumenge a plaça de Sant Jaume de Barcelona, sí, però també la remescla electrònica d'Orxata Sound System, la frescor de Pepet i Marieta, l'experimentació mediterrània de Miquel Gil, la renovació del cant improvisat en projectes com Cor de Carxofa o la contundència de Mesclat.

Ebrí Knight, en definitiva, no fan més que seguir esta dinàmica i ampliar l'horitzó folk català afegint-hi, esta vegada, un toc celta. *Sláinte*.

. LECTURES PER ENTENDRE MILLOR LA CRISI

L'austeritat no és la panacea

A la penúltima entrega d'aquesta secció, parlem d'un dels llibres que ha circulat més -pel que fa a descàrregues i vendes- aquests últims mesos, on Vicenç Navarro, Alberto Garzón i Juan Torres, des d'una perspectiva socialdemòcrata coherent, refuten els discursos neoliberals que han convençut molta gent que l'austeritat és l'única -i inevitable- política econòmica que es pot aplicar per sortir de la situació de crisi.

Àlex Vila
expressions@setmanaridirecta.info

Segons explicaven els autors a la web, el llibre *Hay alternativas* (Sequitur, 2011) va aparèixer a la xarxa la tardor passada, abans que es publicués en paper, perquè l'editorial que se n'encarregava, Aguilar, va voler bloquejar la publicació a última hora i deixar-la per després de les eleccions del 20-N. Finalment, la gent d'ATTAC va publicar el llibre.

Als primers capítols, hi trobem un breu recorregut per les causes d'aquesta crisi, tant les que ja sabem de memòria (les hipoteques *subprime*, la bombolla immobiliària, etc.) com l'anàlisi de les causes de fons de la crisi internacional que han generat les polítiques neoliberals.

Al llibre, es refuten els arguments que parlen de retallades i de flexibilitat laboral

Als últims capítols, hi trobem un breu recorregut per les causes d'aquesta crisi, tant les que ja sabem de memòria (les hipoteques *subprime*, la bombolla immobiliària, etc.) com l'anàlisi de les causes de fons de la crisi internacional que han generat les polítiques neoliberals.

Més despesa pública, més fiscalitat i uns salaris més alts
Si les primeres 60 pàgines de *Hay Alternativas* serveixen d'anàlisi (en aquest sentit, és especialment interessant comprovar amb xifres el subdesenvolupament de l'Estat

espanyol pel que fa a despesa social), la resta del llibre exposa les mesures que servirien per sortir de la situació actual i refuten els arguments neoliberals que, de manera compulsiva, parlen de retallades i de flexibilitat laboral.

Com ja deveu imaginar pels diferents articles que publica als diaris el catedràtic d'economia de la UPF Vicenç Navarro, les moltes mesures polítiques que proposen ell, Juan Torres i Alberto Garzón pel que fa a l'Estat espanyol prenen com a referent la socialdemocràcia i l'extensió d'un estat del benestar, en què l'objectiu seria reduir el dèficit social que té l'Estat espanyol en comparació als nivells de despesa pública de l'Europa dels quinze. Només un exemple que crida l'atenció: si l'Estat espanyol tingués el mateix percentatge de funcionariat que té Suècia (un 25%, en lloc del 9%), es crearien com a mínim cinc milions de llocs de treball, cosa que significaria que, actualment, no hi hauria atur. Per pagar aquestes funcionàries, s'haurien de recaptar els 200.000 milions d'euros més d'impostos que es recaptarien si aquí hi hagués la mateixa política fiscal que a l'Estat nòrdic; una

Hay alternativas

Vicenç Navarro, Juan Torres i Alberto Garzón.
Sequitur, Madrid (2011).

política fiscal que, en comparació, evidencia que les rendes altes només estan pagant el 20% del que paguen les seves homòlogues sueques, mentre que les treballadores tributen el 75% del que paguen les seves homòlogues del nord.

Pel que fa a la Unió Europea, l'assaig ens mostra la configuració neoliberal i elitista que es va donar a la Unió Europea, desfa els tòpics sobre el deute que han popularitzat els mitjans i advoca per l'establiment de més mesures de control, un nou paper del Banc Central Europeu o més fiscalitat progressiva, entre altres mesures. En cas que aquest camí fos impossible, seria convenient sortir d'aquesta zona, opinen. El llibre acaba amb una bateria de 115 propostes concretes per reclamar.

. ZONA LLIURE

EL REBOST

Menú d'hivern

Joan-Andreu Moll Gamboa

Plensava si els supermercats i les verdureries del barri gaudeixen d'un clima tropical inusual a aquestes latituds que els permet vestir-se d'estiu pràcticament tot l'any. Quan mires els cabassos, diries que, per aquí, les estacions passen d'esquiltlentes i tot just es deixen ensumar en certes dates i amb productes molt determinats, com les castanyes. Així, les cireres de Sud-àfrica, els enciams del mar de plàstic i els tomàquets que semblen pilotes de ping-pong omplen de color els prestatges i els *porexpan*s tot l'any, com si visquéssim en un mes de juliol permanentment fèrtil. Avui, doncs, quan sembla que, finalment, l'hivern arriba, reivindicuem la cuina amb productes de temporada per poder gaudir-ne i per suportar millor els rigors climàtics.

Amanida d'escarola i carxofa (per a quatre persones)

Una escarola mitjana; quatre carxofes; una ceba tendra; 20 grams de pinyons; dues mandarines. Per a la vinagreta: el suc d'una mandarina, una cullerada soperes de mostassa; quatre cullerades soperes d'oli d'oliva; el suc de mitja llimona; sal i pebre.

Per una banda, pelem les carxofes i ens quedem amb els cors, que tallem a làmines no gaire fines; després, els enfarinem lleugerament i els fregim amb oli d'oliva fins que estiguin ben daurats. Els desgreixem amb paper absorbent i els reservem.

Mentrestant, barregem l'escarola amb la ceba tendra tallada a rodanxes i fem un llit en una plata. Al damunt, hi posem les làmines de carxofa i els grills de mandarina.

Per amanir-ho, preparem una vinagreta emulsionant els diferents ingredients. Un bon mètode per obtenir una barreja òptima és col·locar tots els ingredients en un pot de vidre amb tapa i sacsejar-lo amb força durant deu o quinze segons. Reguem l'amanida de seguida.

Abans de servir-la, la guarnim amb els pinyons ben daurats a la paella (sense oli).

Patates farcides amb olives i ceba caramel·litzada (per a quatre persones)

Quatre patates grosses; tres cebes vermelles o de Figueres; formatge per gratinar (o pa ratllat); 40 grams d'olives negres mortes; una cullerada soperes de sucre; 1/2 got de crema de llet (opcional); dues cullerades soperes de vinagre de vi negre; una cullerada de farigola fresca; tres cullerades soperes d'oli d'oliva; sal i pebre.

Coem les patates senceres i amb pell -però netes- fins que el centre encara es noti un punt dur quan les punxem amb un ganivet, que no estiguin cuites del tot. Les deixem refredar, les tallem per la meitat i les buidem sense arribar a la pell.

Mentrestant, en un cassó més aviat fondo, preparem la ceba caramel·litzada. Primer, la piquem fina i la sofregim tres minuts a foc viu amb un bon raig d'oli. Llavors, hi afegim el sucre, el vinagre i la farigola i ho deixem coure tot ben bé mitja hora més, a foc lent i remenant sovint, fins que estigui ben reduïda i melosa.

Ja només ens queda desossar les olives. Les podeu pelar amb un ganivet petit, però, si voleu fer via o n'heu de pelar moltes, proveu d'aixafar-les amb la fulla d'un ganivet gros (de costat i fent pressió amb el palmell de la mà). Tot seguit, amb els dits, les espioyolem amb facilitat. És més ràpid i s'aprofita més l'oliva. Per acabar, barregem la polpa de la patata amb la ceba, la crema de llet i les olives picades i omplim les patates. Les cobrim amb unes llesquetes de formatge per fondre -també podem fer una capa de pa ratllat- i les enforquem deu minuts a 180°C; després, les gratinem.

Pomes al forn (per a quatre)

Quatre pomes; quatre cullerades de sucre; conyac; canyella molla.

Les postres: Només haurem de treure el cor de les pomes amb un ganivet. A cada poma, hi posem una culleradeta de sucre, un pessic de canyella i un rajolínet de conyac i les coem al forn durant 20 minuts a 180°C.

Bon profit.

, agenda directa

BARCELONA

Dimecres 18 de gener

Xerrada: Presentació de la cooperativa de subministrament d'energia provinent de fonts renovables Som energia18:30h Sala Joaquim Vancells
C. Sant Pere, 46, 1r.A càrrec de Santi Martínez i altres
Organitza: Som Energia

Dijous 19 de gener

Xerrada-debat: És possible la construcció d'una xarxa per l'autogestió de l'avortament i la salut?

20h La Rimaia

Ronda Sant Pau

Amb la participació de companyes de Woman On Waves i l'Assemblea de dones autònomes per la despenalització de l'avortament

Organitza: Universitat Lliure La Rimaia

Divendres 20 de gener

Lokal de Risk. 2a edició!

Ateneu Popular de 9barris

C. Portlligat, 11-15.

Un espai d'experimentació, obert a invents i assajos. Música, circ, teatre, poesia, audiovisual... La nit consistirà en una seqüència de propostes d'una durada màxima de deu minuts cada una i de diferents disciplines artístiques, coordinades per un grandíssim presentador i una banda portentosa que ens servirà de fil conductor durant tota la nit.

Organitza: Ateneu Popular de 9barris
Més informació: programacio@ateneu9b.net, www.ateneu9b.net**Pensament com a violència**

19h CSO La Rimaia

Comentaris sobre les 'Tesis de filosofia de la història', de W. Benjamin

Rda. Sant Pau, 12

Organitza: Grup de filosofia de La Rimaia

Dissabte 21 de gener

Trobada per impulsar una escola llibertària**Segon certamen literari 'Llibre i martell'**
Rebuda de treballs fins al 15 de febrer

Bases de participació: Temàtica: Els relats han de tenir un contingut socialment crític i oferir una visió des dels barris o les viles. Es valoraran especialment les narracions situades al Poblenou. Idioma: Només s'acceptaran relats en català. Es demana correcció ortogràfica prèvia, L'Ateneu farà la seva pròpia correcció ortogràfica si ho creu convenient. Originalitat de l'obra: Els relats hauran de ser creació de l'autor o autora, però no cal que siguin inèdits, tot i que es valorarà positivament. Extensió màxima: Aproximadament, 3 fulls. Entrega de les obres: L'obra s'ha d'entregar en format pdf i signada amb un pseudònim. S'agrairà que ens feu saber el vostre telèfon de contacte per informar amb més comoditat. Els textos s'enviaran al correu llibremartell@gmail.com o s'entregaran personalment en un llapis de memòria al local de l'Ateneu Popular Octubre (Amistat, 14, baixos dreta, 08005, Sant Martí, Barcelona). L'horari és de dilluns a divendres de 17h a 22h o els dissabtes de 18h a 24h. Les obres que no compleixin tots els requisits de presentació quedaran excloses del concurs Jurat: Estarà format tres persones externes a l'entitat i per una persona sòcia del Casal. Publicació: l'Ateneu Popular Octubre publicarà el llibre resultant en funció de les seves possibilitats. La publicació serà abans de la Diada de Sant Jordi de 2012. Premi: Cada participant al certamen rebrà gratuïtament un exemplar d'aquest recull de relats. Amb tot, el jurat escollirà el millor relat, que serà publicat a l'inici del llibre i s'obsequiarà la persona guanyadora amb un lot de llibres. Drets d'autoria: El llibre serà publicat sota llicència de Creative Commons Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 2.5. Distribució: El llibre serà distribuït pel Casal i per les llibreries o distribuïdores que l'Ateneu Popular Octubre cregui oportú. Guanyos econòmics: Els guanyos que pugui produir la venda del llibre seran reinvertits en futures edicions del certamen literari. Organitza: Ateneu Popular Octubre, Casal Independentista del Poblenou. Col·labora: Llibreria Etcètera

Més informació: <http://www.ateneupopularoctubre.cat/>

17h Espai Obert

C. Violant d'Hongria, 71, 1r.

L'objectiu de la trobada, a més d'explicar el punt d'evolució actual, és concentrar forces i recursos per a la construcció d'aquest projecte col·lectiu que es vol fer realitat a casa nostra en molt poc temps. En acabar, hi haurà una mica de refrigeri. Per això, des de l'organització, es prega confirmació d'assistència.

Organitza: Ateneu Llibertari del Poble

Sec i Centre de Recursos Pedagògics

Josefa Martín Luengo

Més informació: www.espaiobert.org**Assemblea de constitució de la cooperativa CASX**

17h Àgora Catalunya

Plaça de Catalunya 9, 4t 2a.

La Cooperativa d'Autofinançament

Social en Xarxa és un projecte per

constituir una cooperativa financera, autogestionada, assemble-

ària i sense interessos. Aquesta proposta es va formular a la comissió d'economia de la # acampadaBCN (del moviment 15-M) i, posteriorment, va ser ratificada en una assemblea general de la plaça de Catalunya, el 3 de juny de 2011.

17h-18:30h Presentació, resolució de dubtes, via legal de constitució de la cooperativa, relació i diferències amb altres alternatives financeres ètiques com Fiare o Coop57 i presentació de les comissions de treball proposades.

18:30h-19h Descans, tertúlia informal i recollida de l'interès per participar en el projecte a través d'alguna de les comissions de treball proposades.

19h-20h Com ens organitzem, calendari, periodicitat de les assemblees i dinàmiques de treball d'ara endavant.

20h-21h Treball en grups i posada en comú (segons les comissions de treball proposades).

21h Definir la propera convocatòria: dia, hora i lloc.

Organitza: CIC

Més informació: www.casx.cat**Passi de documental i sopador**

20h Documental: 'Food INC'

21:30h Sopador per a l'autogestió de

l'hortet de La Farga

Tot seguit, musiqueta fins a les 2h.

CSA Can Vies

C. Jocs Florals, 42.

Organitza: CSA Can Vies

Diumenge 22 de gener

Jornada reivindicativa per l'educació pública

11h Escola Barrufet

Passatge Vapor Vell, 7.

Es farà un mural i diferents tallers per a la mainada. Cap a les 12, començarà l'assemblea, amb l'objectiu que tots i totes les membre de la comunitat educativa generem un espai d'acció, reflexió, formació i lluita per una escola pública de qualitat.

Organitza: Assemblea Grog del Barri de Sants

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.infoXarxa d'intercanvi a través d'Internet: www.volstens.org

Projecte de cooperativa alimentària del Barcelonès necessita un congegador. Es prefereix l'intercanvi o la donació, però també s'hi poden posar diners. Contacte: Roger 663 463 204

Al Contrainfos de LaTele.cat necessitem alguna persona per fer de community manager. contrainfos@latele.cat

La DIRECTA busca gent que la reparteixi o que vingui a ensobrar els dimecres al matí. A canvi, t'endús la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.infoAteneu cerca pissarra, preferentment de retoladors, per impartir cursos diversos. La venim a buscar. Contacte: aresar-bos@gmail.comEl col·lectiu Reciclem- Reutilitzant ofereix espai gratuït a la seva web a totes les persones que vulguin anunciar les seves propostes d'intercanvi. Contacte: www.reutil.net

> EL TEMPS

DIJOURS 19

Tímid canvi de temps els dies passats, però recuperem de nou el sol i les boires a l'interior. Fa dos mesos que no plou.

DIVENDRES 20

La manca de precipitacions començarà a ser preocupant a les comarques interiors. Només hi haurà boires i boirines.

DISSABTE 21

L'anticicló seguirà dominant la situació del temps. Les baixes pressions desviades cap a Grècia i Itàlia.

DIUMENGE 22

Altres cop veurem com el sol predomina arreu de les comarques, exceptuant núvols al Pirineu, però sense precipitacions.

DILLUNS 23

Una petita depressió creuarà de nord a sud, però sembla molt esquifida i no provocarà massa precipitacions.

DIMARTS 24

Els cels tornaran a estar predominats pel sol i l'ambient estable. Boires i ambient més fred a les hores nocturnes.

Dimarts 24 de gener

Taula Rodona: Dues professions de risc. La situació del periodisme i l'advocacia a Turquia

19h Col·legi de Periodistes de Catalunya
Rambla Catalunya, 10, principal.
Presentarà Alicia Oliver Rojo, presidenta de la comissió de Periodisme solidari. Tot seguit, xerrada sobre la llibertat d'expressió i d'informació: *El periodista emmordassat*, a càrrec d'Ulus Atayurt, periodista de la revista turca d'investigació *Express*.
A continuació, *Vulneracions del dret a la defensa*, amb Selcuk Kozagacli, advocat en el cas Unió de Comunitats del Kurdistan. Marion Hohn Abad, presidenta de l'Associació Catalana per a la Defensa dels Drets Humans, moderarà el col·loqui. L'acte comptarà amb traducció consecutiva de l'anglès i del turc.
Organitza: Col·legi de Periodistes de Catalunya

CASTELLÓ DE LA PLANA

Dissabte 21 de gener

Xerrada: Història de les Col·lectivitats

18:30h Casal Popular de Castelló C. d'Amunt, 167.
Dins el marc de les Jornades sobre Cooperativisme i Economia Solidària A càrrec de Manolo Vicent, historiador castellanenc, vinculat als moviments socials i llibertaris de la comarca i membre de la Fundació Anselmo Lorenzo.
Organitza: Casal Popular de Castelló
Més informació: www.casalpopularscs.org

ESPARREGUERA

Dissabte 21 de gener

Xerrada: Parlem de la CNT

18h Can Panqual
C. Dels Cavallers, 26.
A càrrec de Just Casas (professor de la UAB) i Jordi Vega (Secretari general de la CNT l'Hospitalet)
Organitza: CNT Esparreguera

Jornada Antifeixista a les Corts

BARCELONA, 20 de gener

El divendres 20 de gener, l'Ateneu Popular de les Corts organitza la tercera Jornada Antifeixista a les Corts. Programació: 19:30h Cinefòrum amb el passí del documental *Ojos que no ven* i xerrada posterior amb David Fernández (periodista i activista social) i Eugeni Rodríguez (portaveu del Front d'Alliberament Gai de Catalunya). El documental tracta sobre les agressions de l'extrema dreta a l'Estat espanyol des de finals dels anys 70 fins a l'actualitat, amb testimonis directes i anàlisis concretes amb gent experta en la matèria.
21:30h Concert: Miquel Gil (entrada 4 euros). El mític cantant de Catarroja (l'Horta), un dels músics més destacats dins la música d'arrel mediterrània i mestissa, fa parada a les Corts per delectar-nos amb la seva veu espectacular.
23:30h Punxa-discs: The Rigodonians (entrada lliure). Des del barri de Sants, aquest duet de punxa-discs farà ballar les assistents amb el seu còctel explosiu de *boogaloo*, soul, ska, reggae i més. Lloc: Ateneu Popular de les Corts. C. Joan Gamper 8-10, baixos. Organitza: Ateneu Popular de les Corts

Més info: <http://www.ateneupopulardelescorts.org>

MANLLEU

Dilluns 23 de gener
Aplec sobre energia
21h Can Puguat
C. Alta Cortada
Es parlarà del concepte energètic, d'energies renovables, de l'estalvi domèstic i de la dependència energètica global, entre d'altres.
Organitza: Grup de Defensa del Ter

MANRESA

Dissabte 21 de gener
Xerrada: Naturalesa i causes de la crisi
17:30h Local de la CNT-AIT Manresa
Plaça Catalunya, 9.
A càrrec de Josep Cònsola, membre de la Universitat Comunista dels Països Catalans.
Organitza: CNT AIT Manresa

PERPINYÀ

Divendres 20 de gener
80 minuts de Debat: Quin model de cooperació per a les plataformes logístiques de Perpinyà i de Figueres?
18h Seu de l'Agglomeració Perpinyà-Mediterrània
El laboratori d'idees Opencat obre un debat que genera tantes inquietuds com esperances. A través d'actors del sector logístic i dels transports del Rosselló i de la Catalunya del Sud, s'imposa una reflexió d'alt nivell perquè la frontera estatal es converteixi en un element positiu i deixi de ser un inconvenient econòmic.
Es recomana reserva prèvia
Organitza: Opencat
Més informació: info@open.cat i www.open.cat

TERRASSA

Dissabte 21 de gener
Filosofia pràctica: Diàlegs filosòfics per a la gent del carrer. Som lliures?
18h Sala Joaquim Vancells
C. Sant Pere, 46, 1r
Organitza: Amics de les Arts
Més informació: www.amicsdelesarts-jjmm.cat

Dimarts 24 de gener

Parlem d'Art: Joan Serres

19:30h Sala Joaquim Vancells
C. Sant Pere, 64, 1r.
Retrat en viu
Organitza: Amics de les Arts
Més informació: www.amicsdelesarts-jjmm.cat

SANT ANTONI DE VILAMAJOR

Dimecres 18 de gener

Xerrada: Debats Alternatius del Baix Montseny

20h Rectoria de Sant Julià d'Alfou
A càrrec de Miren Etxezarreta, cate-dràtica emèrita en economia aplicada i una de les principals exponents de l'economia crítica amb el neoliberalisme i la crisi que ha provocat.
Organitzen: Àgora Vilamajor, Amics del MALL, Assemblea Popular d'Hos-talric i rodalies, Banc del temps de Cardedeu, Cardedeu x un món millor, Cardedeu Vital, Indignats de Cardedeu, Indignats de Llinars, La Coordinadora de Llinars, Plataforma Stop Kàrting de Llinars i l'Associació Vilanimal.
Més informació: agoravilamajor@gmail.com

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Divendres 20 de gener

Introducció a la sobirania alimentària. Crisi de l'agricultura industrial i alternatives.

19h Casal Popular La Guitza
C. Migdia, 13.
Organitza: La Guitza

Projecció del documental 'Després de la Pau. Bòsnia i el Líban'

BARCELONA, 19 de desembre

Sota la direcció dels col·lectius de periodistes Contrast i Fora de Quadra i finançats per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, es projecten els primers reportatges del projecte Després de la Pau, que inclouen les anàlisis i opinions d'investigadores, activistes per la pau i la reconciliació, víctimes de la violència, educadores i juristes bosnianes i libaneses, que expliquen què s'ha fet i què no s'ha tingut en compte a cadascun dels països per construir la pau. 20:30h. Ateneu Popular de Nou Barris. C. Portlligat, 11-15.

Més info: <http://despresdelapau.wordpress.com/>

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

TARRAGONA

Dimecres 18 de gener
Concentració en defensa del sistema públic de salut
12h Hospital Joan XXIII
Convoquen: Plataforma ciutadana en defensa dels drets públics, ANPE, AS-PEPC, CATA, CATA-C, CCOO, CGT, COBAS, CSIF, MC, SATSE, UGT, USTEC

BARCELONA

Dissabte 21 de gener
Manifestació de la Plataforma dels afectats del PRMI i l'atur
12h Plaça de Catalunya
Convoca: Plataforma dels afectats del PRMI i l'atur
Més info: www.cgtcatalunya.cat

Dimarts 24 de gener Dia de l'advocacia amenaçada

Concentració amb togues
14h Consolat de Turquia a Barcelona
Pg. de Gràcia, 7.

Dimecres 25 de gener Concentració a favor de l'avortament lliure i gratuït

Hospital de Sant Pau (cantonada Av. Gaudí)
Cassolada de boicot a les organitzacions ultres Hazte Oír i Derecho a la Vida
Més info: foradelesnostresvides.wordpress.com/

LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Felipe Aranguren i Antònia Jover MEMBRES DE IAIOFLAUTES

“Anem lluny perquè venim de lluny”

Al votant d'una conversa informal, un grup d'avis i àvies vinculades al moviment del 15-M van decidir, l'octubre passat, coordinar-se sota el nom de Iaiioflautes. Així va néixer aquesta plataforma d'activistes crescudes en la lluita antifranquista que, a través de l'acció directa, assenyala les culpables de la crisi sistèmica. Parlem amb dues membres de Iaiioflautes, Felipe Aranguren i Antònia Jover, que viuen en primera persona el compromís de donar força i arguments històrics a una protesta que es dissemina pels barris i les ciutats del nostre país.

Àlex Romaguera
entrevista@setmanaridirecta.info

Quan us va constituir com a Iaiioflautes?

L'origen va ser l'ocupació del Banc de Santander del passeig de Gràcia de Barcelona, el 27 d'octubre passat, on vam llegir un manifest per denunciar els abusos del sistema bancari i la decisió del govern espanyol de refinançar aquestes entitats, uns diners que haurien servit per cobrir moltes necessitats socials. Aquesta va ser la nostra aparició en públic, fruit de la coordinació a l'acampada de la plaça de Catalunya de Barcelona.

“Cal trencar l'estigma segons el qual el 15-M es redueix a una colla d'okupes violents”

Integreu persones de diverses sensibilitats?

La majoria venim de la militància antifranquista en sindicats o organitzacions de l'esquerra radical, no socialdemòcrata. Pensàvem que, enlloc d'estar en un casal jugant a cartes o fent activitats de la Insero, podíem fer alguna cosa que complementés el moviment de protesta sorgit del 15-M. Per això ens centrem en els quatre àmbits que defineixen el benestar de les persones: el finançament, la sanitat, l'educació i l'habitatge; això sí, sense cap orientació ideològica. Són temes que interessin a tothom.

Quina estratègia seguïu?

Pretenem conscienciar la gent mitjançant l'acció directa. Amb aquesta idea, també vam ocupar l'Agència de qualificació de la sol·lència Fitch, on vam expressar la nostra solidaritat amb el poble grec. Cal posar el dit a la nafra del sistema i trencar l'estigma segons el qual el 15-M es redueix a una colla d'okupes violents, no

pas a la suma de gent de tots els orígens i generacions.

És necessària aquesta tasca pedagògica?

S'ha de recordar que les conquestes socials -des de les pagues fins a les hores de treball, la seguretat social, la sanitat o l'educació- han costat molt d'esforç. Són un coixí que garanteix la nostra qualitat de vida i en el qual el govern hauria d'invertir en lloc d'aplicar retallades. És molt important que ens adonem que el sistema de salut públic, per exemple, ha incidit en la prevenció, mentre que el privat només pensa en la rendibilitat econòmica.

Cal que sortim del presentisme en el qual estem instal·lades?

En aquesta societat, encara hi domina la por inculcada durant el franquisme. Sabent que això ens paralitza, hem d'intensificar la recuperació de la memòria com a antídote per conèixer el present i encarrilar el futur. Sobretot perquè no passi com a Xile, on el govern ha passat a qualificar l'etapa de Pinochet com a règim militar i no com a dictadura, amb la importància que tenen les paraules per definir el contingut de les coses... La gent està perduda en el temps, sota la idea que el demà no existeix i l'ahir és passat. Hem de dir -com fem nosaltres- que anem lluny perquè venim de lluny.

“Cal reconstruir les xarxes que van representar les associacions veïnals dels anys 70”

Aquesta tendència a l'individualisme ens fa insolidàries?

El capitalisme destrueix el medi ambient i no planifica el futur, tal com demostra la darrera conferència de Kioto. I això que ens hi juguem la supervivència del planeta...

Hem d'emmirallar-nos en la lluita de les associacions veïnals de l'inici de la transició?

El seu sentit és vàlid perquè van permetre la confluència entre les entitats veïnals, els col·lectius de joves o d'aturats, els cristians de base i altres sectors compromesos en la justícia social. Es tracta, doncs, de reconstruir les xarxes d'aquella època, que tenien molt clar l'objectiu d'enderrocar el franquisme i assolir un règim democràtic. La diferència és que el moviment actual (el 15-M) és, sobretot, reactiu i només sap que lluita contra una societat injusta i molt irracional. Li falta un horitzó clar.

Té un problema d'organització aquest moviment?

S'ha de coordinar millor i resoldre tres grans esculls: la representació -atès que “ningú no ens representa”, l'estructura poc cohesionada i la direcció, no tant de persones sinó per saber on anem. Hauria de fugir de les proclames èteries i centrar-se en els aspectes més aglutinants que afecten el conjunt de la població.

Com canalitzar aquesta energia?

Cadascú té la seva opinió. Alguns creiem que, amb un treball de tres anys amb les entitats i els col·lectius afectats per les retallades, podríem constituir una plataforma electoral. Una opció supeditada al poder de l'assemblea, capaç de presentar-se a les eleccions i revertir les polítiques actuals i que no ens porti a cometre errors com els dels Verds alemanys, que han esdevingut una maquinària electoral viciada pel sistema. En qualsevol cas, la realitat s'ha d'afrontar en tots els àmbits, organitzant-se i treballant perquè, finalment, hi hagi un autèntic canvi en la correlació de forces.

Quines perspectives encareu a partir d'ara?

Els Iaiioflautes no som una franquícia, sinó un instrument per entendre la lluita. Aquesta és la nostra feina, sabem que podem explicar la històrica viscuda als nostres fills i els nostres nets i que, caminant plegats, podem tenir un futur més digne. Com va dir Hebe de Bonafini, “podem canalitzar el dolor en la batalla”.

. LA COLUMNA

La puresa amargueja

Jaume Barrull i Castellví
opinio@setmanaridirecta.info

Si entres a youtube i cerques: *Batalletes i sopa de cabra*, apareixen un seguit de vídeos. El primer és de la televisió local de Cardedeu, un polèmic concert del 1991, la temporada que enregistraven el *Ben endins*. Un parell d'anys més tard van treure *Mundo Inferno*, tot en castellà, i va començar una campanya d'hostilitat contra la sopa estrangera que feia vomitera. A la resta de l'estat tampoc no van fer fortuna, i van quedar atrapats en una pinça molt incòmoda de la que no van sortir-ne del tot airosos. Recordo notícies de concerts no es'ls boicotejava, però m'ha sorprès que aquesta campanya comencés tan aviat. Una pancarta acusant-los de venuts, intents d'agressió i una noia que puja a l'escenari per cridar-los “traïdors” i “visca Catalunya”.

A 'El Convidat' de TV3, hi sortien els seus fills parlant en castellà

En un moment determinat del vídeo, el Gerard vol muntar un debat d'idees a l'escenari (quines ocurrències!) i diu que ells no fan política, que fan *rock'n'roll*. Això tampoc no és cert, al directe del *Ben endins* fan apologia del pacifisme i es posicionen per la llibertat dels insubmisos presos. Aleshores era un moment crucial per aquell moviment de joves valents, una batalla guanyada que no podem oblidar.

No fa gaire, en Quintana va tornar al mig de la polèmica arran d'*El Convidat* de TV3. Hi sortien els seus fills parlant en castellà i els patriotes dogmàtics van encendre les alarmes una altra vegada. Generalment és un personatge que m'avorrreix una mica; és tan assenyat i correcte que té un punt de Ramoncín, d'aquell “Rey del Pollo Frito” que sortia a la tele fent-se el progrés, intentant raonar amb personatges histriònics passats de cocaina a canvi d'una bona picossada. Però si el paio porta 20 anys aguantant impropèris d'independentistes obsolets i encara es posiciona per la llibertat del poble català, és que té les idees clares i sap distingir el gra de la palla. El país és massa ple de gent que, amb una desena part d'impropèris, n'han tingut prou per esdevenir espanyolistes intractables. Gent que no tenia les idees clares i al final han caigut a l'altra banda perquè els hi ha empès. La lògica dels pocs però purs és un mal negoci.